PROMIN

ПРОМІНЬ

Я на вбогім сумнім перелозі
Буду сіять барвисті квітки...

Ч. 2
ЛЮТИЙ
1982

Second Class Mail Registration Number 1925

ПРОМІНЬ

РІК XXIII ЛЮТИЙ 1982 Ч. 2

Виходить раз у місяць

Видає

Редагує Редакційна Колегія

Редактор — НАТАЛІЯ КОГУСЬКА

Передплата в Канаді $12.00
Передплата до інших країн 12.00
Поодиноке число 1.20

Передплату висилати на адресу:
PROMIN
P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

PROMIN

No. 2 FEBRUARY, 1982 VOL. XXIII

Monthly Publication

Published by

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

Edited by Editorial Committee

NATALIA KOHUSKA — Editor

Subscription in Canada $12.00
Subscription in other countries 12.00
Single copy 1.20

Address:
PROMIN
P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

В ЦІМ ЧИСЛІ:

Леся Українка — Fa 1
Тоня Горохович — Леся Українка 1
„Готуйсь" — Карпатський чарівник 5
О. Лукомська і Н. Базюк — Звіт Крайового З'їзду Союзу Українок Канади 6
П. Данилюк — 60-річчя Українського Товариства „Взаємна Поміч" 10
Г. Максимюк — Анна Холод 11
Г. Сенишин — Українська жінка на шляху тисячоліття християнства 12
M. Pankiw — S.A.G. Conference of the Manitoba Modern Language Ass'n. 15
I. Harmata — Heritage Language in Canada 16
G. MacBeath — Memorial M. Maduke 17
А. Юриняк — Поетика Лесі Українки і її афоризми 18
— В справі видання книги Гелія Снігерьова 19
Олена Пчілка — Спогади про Михайла Драгоманова 20
Відділ для дітей 23
Громадська і родинна хроніка 24
Річні звіти відділів 28
Ті, що відійшли 30
С. Кульба — Довкола дому 32
Іванна Вахна — Українська вишивка 32
При праці для „Променя" 33

НА ОБКЛАДИНЦІ — Карафа Корбут:

„Я на вбогім сумнім перелозі
Буду сіять барвисті квітки..."
Леся Українка

ВИДАННЯ, ЩО ЇХ МОЖНА НАБУТИ В ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

Блискуча зоря, княжна Анна Всеволодівна, Митр. Іларіон ..... $ 0.50
Вибране, Г. Мандрика 1.50
Видатні жінки України, Н. Полонська-Василенко 6.00
Довідник про Союз Українок Канади 0.10
Листки взорів з мистецької книжки, хрестиками, явор., низинкою 0.25
Дорогами Сорокріччя, Н. Когуська 1.50
50-річчя здобуття громадських прав Української Жінки, Г. Янішевська 0.75
Статут Союзу Українок Канади 0.25
Твори Лесі Українки, а англійській мові, КУК 7.50
Три сильветки, Л. Білецький 1.50
Українські коляди, С. Яременко 0.75
Українська жінка в хореографії, М. Пастернакова 3.00
Чарівний діямант, М. Погідний-Угорчак 2.00
Юний Скоморох, п'єси для молоді 6.00
Я вернуся, О. Крамар 0.50
Pysanka: Icon of the Universe — Museum U.W.A.C. 3.95
"Ukrainian Canadiana" U.W.A.S. 12.00
The Development of Ukrainian Classical Music, D. Woziy 0.50
Збірка матеріялів, 100-річчя з дня нар. Лесі Українки 2.50
На крилах пісень, пісні з нотами на слова Лесі Українки 10.00
На Роковини Івана Франка 1.00
Програма для Молодших Відділів СУМК 2.00
Програма на свято Л. Українки і О. Кобилянської 1.00
Програма на свято Св. Миколая 2.50
Про життя і творчість Ольги Кобилянської 0.50
Підручник для Надзірної Ради Молодших Відділів СУМК 7.00
П'єса, „За нами, сестри!", Анна Звоздецька 1.50
П'єси для молоді 2.50
Програма для садочків 1.50
Візитівки, з смолоскипом, тузин 1.00
Портрет Лесі Українки 2.00
Картки на листи з ковертами, з смолоскипом, тузин 1.50
Макатки — сувенір з Ювілею 50-ліття Союзу 5.00
Прапорчики, на ньому смолоскип, тризуб, клиновий листок 1.50
„СМОЛОСКИП" — відзнака СОЮЗУ УКРЗАЇНОК КАНАДИ 7.00
Срібні ложечки, з смолоскипом 12.00
Також маємо серветки, з смолоскипом, добра якість, тузин 1.50

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA
#25 11024 — 82 Ave.,
Edmonton, Alberta T6G 0T2

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada

Леся Українка

(26. 2. 1871 — 1. 8. 1913)

Леся Українка (Лариса Косач-Квітка) народилася в м. Зв'ягелі на Волині. Її батьки були визначними українськими громадянами. Батько — Петро Косач мав на Волині маєток, працював високим урядовцем у містах Зв'ягелі, Ковлі та в Луцьку на Волині. Мати — Ольга, з дому Драгоманових, була письменницею, громадською діячкою. Її літературне псевдо Олена Пчілка. Батьки не посилали Лесі до московської школи, вчилася дома, бажали, щоб дитина чула змалку тільки українську мову, щоб душа дитини живилась тільки українським духом.

У 1881 році Леся, бувши в Луцьку, пішла на Йордан на свячення води у річці. Змерзла й після того відізвалась у неї недуга туберкульози, яка мучила її ціле життя. Влітку Леся перебувала в селі, а в зимку в Києві. Тут мала товариство родин Старицьких, Лисенків, які також дбали про національне виховання своїх дітей. Діти цих родин сходилися часто й Леся улаштовувала з ними забаву в театр. Писала для них вірші, п'єси, підготовляла з дітьми вистави, концерти. Старший брат Лесин — Михайло був невідлучним товаришем їх забав. Леся дуже любила своїх молодших сестер Ольгу, Оксану, Ізидору та брата Миколу. Живучи на Волині, приятелювала з сільськими дітьми, вчилася від них народної творчости. Перебуваючи в Києві, брала живу участь у громадському житті.

В наслідок недуги Леся мусіла більшу частину свого життя перебувати поза межами України. Німеччина, Франція, Італія, Кавказ, Єгипет це були країни, в яких вона лікувалася. Бувши закордоном, не могла користати з архівів і на підставі їх писати про українське життя. Вона дуже добре знала історію Греції, Риму, Ізраїля та інших країн і тому в її творчості багато тем з життя інших народів, а не українських.

Але Леся дуже страждала від того, що не могла жити дома й писати про Україну. Ця тяжка недуга туги за Україною викликала в неї великі страждання. А туберкульоза спричинювала й фізичні болі. В 1897 році Леся перебула операцію в Берліні, пережила глибоко смерть батька й брата Михайла, близького приятеля Сергія Мержинського. Це горе посилювало її недугу, в неї з'явилася туберкульоза й легенів.

Fa

СОНЕТ

Фантазіє! Ти — сило чарівна,
Що збудувала світ в порожньому просторі,
Вложила почуття в байдужий промінь зорі,
Збудила мертвих з вічного їх сна.

Мету вказала буйній хвилі в морі, —
До тебе обертаюсь я сумна:
Скажи мені, фантазіє дивна,
Як помогти в безмірнім людськім горі?

Як світ новий з старого збудувати?
Як научить байдужих почувати?
Як розбудити розум, що заснув?

Як час вернуть, що марне проминув?
Як певную мету вказати розпачливим?
Фантазіє! Порадь, як жити нещасливим?

Леся Українка

В 1907 році Леся одружилася з Климентом Квіткою — відомим знавцем українського фольклору. З ним вона могла їздити на лікування й до Єгипту. Сухоти перейшли згодом на нирки. Лікарі відмовились робити другу операцію, казали перебувати в Єгипті (Гелуан). Тут вона прожила три зими аж до 1913 року. Цього ж року переїхала на Кавказ і там 1 серпня закінчилися її страждання.

ТВОРЧІСТЬ

Спочатку Леся писала ліричні поезії. Перші її вірші були під сильним впливом Шевченка. Пише їх в романтичному стилі. У 12-му році життя появився її перший вірш „Конвалія" друком з підписом „Леся Українка" в дитячому журналі „Дзвінок" у Львові. А перед тим першою її спробою був вірш „Надія", що його написала Леся про свою тітку, батькову сестру, яку москалі заслали на Сибір. Тоді Лесі було 9 років (1880 рік) й вона під впливом Шевченка передала сумні переживання своєї улюбленої тітки — тугу за Україною. Так почалася творчість великої поетки. Багато поезій написала Леся для дітей „На зеленому горбочку", „Вишеньки", „Літо краснеє минуло", „Тішся, дитина . . ." та інші.

„ПРОМІНЬ", лютий 1982

В юнацькому віці пише вже зрілі, великої поетичної вартости поезії „До натури", „До мого фортеп'яно", „На Роковини Шевченка" та багато інших. У ліриці бадьорий, молодечий, захоплюючий потік надхнення, блискуча панорама образів, високий рівень ідей, що ведуть читача у вселюдські простори.

Особливою поезією є „Гетьте думи...", який є виявом прославлення філософії прометеїзму — віри в перемогу, незломність характеру, непохитність у переконаннях. Поезія написана афористичними висловами, сповненими бурхливої пристрасти в боротьбі зі зневірою. В поезії багато символів, образів. Поетка свідома, що вона довго жити не буде. Вона відганяє від себе думки про смерть, вона хоче використати весну свого життя для творчости на добро української культури — буде писати, хоч це вимагатиме від неї великого фізичного зусилля (писала лежачи!). Сіятиме квіти (свої твори) на морозі, литиме сльози на льодову кору (укази, що забороняють українську мову!) Сльози її розтоплять лід, квіти розквітнуть і для поетки настане весела весна. Бути українською поеткою — це однозначне з тим, що треба нести тяжкий камінь під гору. Але Леся того не боїться, несучи камінь буде ще й пісню веселу співать, буде завжди шукати провідну зірку (ідею), щоб вона вказувала шлях. Уся ця поезія пройнята твердою вірою, що Леся осягне свою мету.

У поезії „Давня весна" виявила Леся найніжніші почуття жіночої душі поруч з силою духа. Вона не попадає в відчай, не нарікає на свою недугу, але вміє цінити дарунок життя — квітучу яблуневу гілку, що її їй приніс з гаю вітер. Це і є та сила, що була в Прометея, і тут, в цій ніжності Леся незломна, сильна духом.

У вірші „Слово, чому ти не твердая криця" (1896 своє поетичне слово Леся порівнює до „твердої криці" (каменя), до гострого, безжалісного меча, „іскристої зброї". Мова поетки „гартована, а слово — це її єдина зброя в боротьбі проти катів. Фізично недужа, вона боронитиме словом право народу жити й розвиватись, бо поетичний хист Лесі — це єдине знаряддя в боротьбі за кращу долю народу. Поетка передасть своє слово „месникам дужим", а вони боротимуться краще за неї. Вірить поетка, що її наслідники підуть відважно до бою, що їх кров не буде „проклята", бо проллють її за рідний край, а не за ворожу країну.

„Як я люблю оці години праці" — тут розповідає про те, як вона під впливом надхнення, коли затихає денний гамір, а все огортає синя блакить, піддається „божескому божевіллю" — тому особливому станові душі, під впливом якого вся її істота віддається творчості. Праця справжнього поета тяжка, виснажуюча, але й мука та безсилля у зв'язку з нею солодкі, бо в праці, у творчості щастя і призначення життя поетки.

У поезії „Дочка Іефая" Леся розповідає біблійну історію. Батько за перемогу у війні обіцяв принести Єгові в жертву першу цінність. яку зустріне після повороту в своїй країні. Зустрів улюблену дочку. Дочка знає, що має вмерти. Просить батька, щоб пустив її в гори попрощати життя серед природи в колі товаришок. Життя, що вона його пережила на горі високій, було настільки насичене глибокими переживаннями, що такого вона б не могла пережити за довге віком нормальне життя. Їй легко було вмирати після того, як вона немов цілою своєю істотою переллялась у космос. Тільки тіло повернулось із гір, щоб стати жертвою.

Поеми „Роберт Брюс", „Давня казка й „Ізольда Білорука" — це дальші вищі ступені ходу поетки на вершини. Роберт Брюс борється за свободу свого народу, перемагаючи знеохоту після багатьох поразок. У „Давній казці" Леся визначує завдання для мистецтва. Воно має голосити правду життя, про необхідність свобідної творчости поета; мистецтво не повинно служити ні Бертольдові, щоб покорити Ізольду, ні іншим потребам юрби чи одиниці; бо тоді руйнуються високі ідеали поета. Це трагедія поета, коли він мусить на послугах сильних світа цього. Поезія має не тільки дбати про красу, вона має велике значення в боротьбі за права народу. „Ізольда Білорука" — поема про кохання Трістана до двох жінок (як у пісні „Ой, не ходи, Грицю"). Її вартість у бездоганній вивершеній формі. Гострий драматизм поеми і мистецтва суцільність твору ставлять цю поему поруч з найкращими творами Лесі Українки.

Драматичні діялоги: „Грішниця" — тут зображений конфлікт між любов'ю до ближнього у монахині й у дівчини революціонерки, яка кинула бомбу на ворожий будинок, але сама стала жертвою — бомба поранила її, вона вмирає. Монахиня, переконуючи її про те, що дівчина вчинила гріх, спонукує її до сповіди, але вона не може зрозуміти, чому їй треба прощати ворогам, коли вони занапастили її батьківщину, її батьків, рідних. Каже: **„Любов мене**

ненависти навчила", тобто — тому, що вона любить свою родину і батьківщину, ненавидить ворога, що їх погубив. Як можна любити ворога? — незрозуміле дівчині.

Ця сама тема є також в драматичній поемі „Одержима" та в одному з творів „Триптиху" п. н. „Що дасть нам силу". Але тут уже Леся Українка підійшла до проблеми любови ворога з християнської точки зору. У цьому творі Леся увела проблеми теологічні. Леся Українка при кінці життя удосконалила свій світогляд і мистецьку форму творчости. Лірична емоційність поетки послаблюється, на її місце приходить опанування, перевага інтелекту. Леся, що хотіла вияснити загадки життя, мусіла прийти до її пояснення християнською теологією. Хоч їй імпонувала шляхетність Прометеївської жертви, але поетка також знала, що людина потребує помирення з Богом, вона прагне духового спокою, як нагороди за страждання. Христос терпить, щоб привернути гнівних людей до Бога, бо Він є найповнішим об'явленням любови Бога до людей. Християнська свобода волі заставляє людину відповідати за свої діла, тому вона повинна встрявати в боротьбу добра із злом і вирішувати її на користь добра. Сила людини, каже Леся Українка, в почутті морального обов'язку, зродженого із шляхетного і величнього почуття морального обов'язку, милосердя, з християнського почуття свідомости гріховности людини. Тесля, що зробив сучкуватий хрест, під тягаром якого падав Ісус, каже „Я зробив цей хрест важким, (То й мушу я нести його" — він перед хвилиною знесилений працею не міг працювати, але побачивши як падає під тягарем Христос, встав, взяв від Ісуса хрест і заніс його на Голгофу. Що дало силу Теслі? Покута, визнання своєї гріховности. Таке розуміння любови ворога дала поетка у „Триптиху" в апокрифі „Що дасть нам силу".

У діялозі „Прощання" змальовує поетка психологію хлопця, що перестав любити свою наречену, і дівчини, яка це побачила. Вона без найменшого нарікання на долю, без наймен шої познаки жалю до нареченого, відходить від хлопця, зрозумівши, що він кохає свою товаришку з дитячих літ, що несподівано написала до нього.

У діялозі „Три хвилини" розважає поетка над психологією в'язня, що піддався намові свого ворога, скористав з його допомоги й утік з в'язниці, щоб перебувати на волі, але в чужій країні. Там він, живучи на волі, тужив за в'язницею, бо в ній він горів ідеєю, жив інтенсивно духово, а на волі мав постійно почуття слабости свого духа, характеру, бо скористав з послуги ворога. Цей діялог є про Монтаньяра і Жірондиста — двох представників французької революції. Вони були з ворожих собі партій у часі Великої Французької Революції. Жірондист рветься з волі до покинутої в'язниці, бо „Там було життя, між тими мурами, де кожний вечір здавався нам останнім".

Глибоким і чистим джерелом, широкою скалею почуттів б'є патріотизм Лесі у її творах. Пробивається він великою силою нескореного духа, беззастереженого віддання себе на службу батьківщині. Тому й природньо називати Лесю Українку Прометеєвою нареченою чи його донькою.

Поетці добре знаною була туга за рідною країною. Перебуваючи на чужині, вона відчувала, що „у рідним краю навіть дим „солодкий та коханий"..., але повертаючись в поневолену батьківщину, відчувала перше привітання кордонних вартових як „зброї блиск холодний".

У драматичнім етюді „Іфігенія в Тавриді" виявила поетка всі кращі риси драматургії — лапідарність вислову, спокійний тон, гармонія почувань і думок Іфігенії (вона покарана, пильнуватиме до смерти вогню перед богинею Артемідою на самітному острові; хотіла заподіяти собі смерть, але подумавши, що це негідне дочки Прометея, рішила страждати) великий трагізм і туга за батьківщиною передані зворушливою лірикою й глибиною думки.

„На руїнах" пророчиця Тірца ходить на руїнах Єрусалиму, бачить своїх земляків, вони втратили бажання змагатися, зневірились, стали покірні долі. Тірца пробуджує сплячих, кажучи: „Паліть вогні", бо ніч, тобто неволя, треба позбутися байдужости, пасивности. „Той раб, хто самохіть несе ярмо неволі!", „Розкуй меча на рало, потрібна оборона і руїні!" — це ідеологія для народу, виразний символ, що в'яжеться з ситуацією в Україні.

Після драматичних сцен і діялогів Леся перейшла до драматичних поем: „Оргія", „На полі крови", „Адвокат Мартіян", „Бояриня", „Одержима", „Касандра", „У пущі", „Осіння казка", та етюдів: „В катакомбах", „В дому роботи, в країні неволі".

При кінці життя написала Леся свої найкращі твори: „Лісова пісня", „Камінний Господар" „Руфін і Прісцілла", що є справжніми драмами. „Блакитна троянда" — це драма написана прозою, єдина прозова драма поетки. „Ру-

фін і Прісцілла" та „Блакитна троянда" не дорівнюють своєю якістю двом першим драмам.

В „Оргії" коринтський співець Антей не запродується римлянам, хоч його друг Федон і учень Хілон пішли за славою і грошима до римлян. Для Антея мистецтво національна святість. Він самітний у поставі до завойовників. Його дружина Неріса, колишня рабиня, яку він викупив з рабства, не розуміє його. Щоб не посоромилась вона на оргії в Мецената, Антей змушений піти сам туди. Він знає ціну своєї культури, не співає веселої епіталами, але сумну. Коли побачив там Нерісу, не опанувався, кинув лірою і вбив її. „Оргія" — це твір про сумну українську дійсність.

„На полі крови" — твір про психологію Юди. Продавши Христа, Юда не має спокійного сумілння, він не знаходить сам для себе оправдання. Він трагічний. У розпуці каже: „Не хочу миру! Не прощай! Я не прощаю сам собі, Ісусе! Юду мучить розмова з Прочанином, він хоче сховатись „хоч у пеклі".

„Адвокат Мартіян" — змальовує трагедію родини адвоката. Його покинула дружина, син Валент і донька Аврелія, бо батько їх змушує тримати в таємниці, що вони християни. Він ідеаліст і глибоковіруючий християнин в ім'я великої ідеї (боронить він на суді християн) жертвує не тільки своїм життям, але й своєї родини, сином свого приятеля — юнака Ардена, вмирає дочка сестри й сама сестра відреклась жити в його домі, де все мовчазне (слуги глухо-німі, щоб не видали таємниці). Психологія Мартіяна надзвичайно скомплікована — критики його називають еґоцентричним альтруїстом.

„Бояриня" — змальовує трагерію Оксани — дружини Степана, який живе у Москві з матір'ю і сестрою Ганною. Він схильний асимілюватися, а московський світ чужий для Оксани, вона не може того пережити, вмирає, кажучи Степанові, щоб повертався в Україну і відпокутував гріх за те, що обоє вони шукали достатку в Москві тоді, коли в Україні була війна, що їх руки покрила не кров, ...немов якась іржа".

„Лісова пісня" — це найкращий твір Лесі Українки. У ньому передає поетка найкращою поетичною мовою не тільки красу української природи, мітологію українських селян, але й глибоку філософію життя. Мавка покохала чистим, ідеальним коханням Лукаша. Кохання її народжується і зростає підо впливом краси і болю. Покохавши, вона почала бачити в Лукаша ті якості, яких ніхто не добачував. Її кохання не послабло навіть тоді, коли вона побачила як змінився Лукаш під впливом буденщини. Сам Лукаш не знає того, який у нього талант. Каже Мавка: „Бач, я тебе за те люблю найбільше, чого ти сам в собі не розумієш, хоча душа твоя про те співає виразно-щиро голосом сопілки..." Дядько Лев боронить перед Матір'ю, допомагає їй. Коли він помер, зачалось лихо в сім'ї Лукаша, бо лісові істоти були вороже наставлені до них. Лукаш, що піддався був буденщині, страждав, став вовкулакою. Але під впливом мук і любови до свого первісного стану, стає на бік Мавки. Бо мистецтво, ідеї невмирущі, вони необхідні людині.

„Камінний Господар" — тут Леся виводить постать Дон Жуана. Нею займалося багато світових авторів, але Леся потрактувала Дон Жуана в дуже оригінальний і своєрідний спосіб. В його характері є певні позитиви, він принциповий. Ідея драми — погляд на життя її авторки — життя не може бути „без берегів". Людина повинна шанувати закони, принципи, зважати на інших. Протилежністю до владної Донни Анни є Долорес, повна посвяти, самовідречення та стійкости характеру. Тоді, коли Анна усі свої духові сили спрямувала на те, щоб досягти особистого щастя, примусити Дон Жуана зломати обіцянку подружжя Долорес, справжнє велике кохання Долорес до Дон Жуана спонукує її платити за його свободу не тільки життям, але й духовим спокоєм. Долорес вибрала манастир, за свободу Дон Жуана заплатила дівочою невинністю, відмовилася від подружжя з нареченим, бо знала, що він кохає Донну Анну. Вона, так само, як Антей, Адвокат Мартіян, Лісова Мавка, Руфін і Прісцілла трагічні через внутрішнє своє багатство. Вони відчувають постійно суперечності в своїй душі, бо не можуть збагнути світу, шукають у всьому справедливости.

„Одержима" — перша драматична поема Лесі Українки, яку вона написала за одну ніч при вмираючому приятелеві С. Мержинському, змальовує сильну індивідуальність першої християнки Міріям, яка не може зрозуміти любови ворога (вона приносить себе в жертву в ім'я любови до Месії), вона в конфлікті з собою, не розуміє — як може Христос прощати своїм ворогам. „Кров без любови викупить не може" — вислів Месії пояснюємо тим, що тільки люблячим відкриваються очі, бо кожна людина — це ближній якому треба допомогти, коли він тратить людяність. Тому життя є великим мис-

тецтвом. Мета його — досягнути такого стану, коли незалежно від зовнішніх обставин, існує рівновага в душі поміж прагненнями до духової досконалости та всіма внутрішніми й зовнішніми стимулами.

Характери у творах Л. Українки величні, багаті індивідуальності, такі її герої як Долорес, Мартіян чи Гелен (з „Касандри") ледве чи мають своїх відповідників у світовій літературі.

Загальна характеристика творчости Лесі Українки:

1) Сюжети Лесиної творчости загальнолюдські. Пише про чужі народи, але символіка її творів говорить про людей і їх життя в Україні. Леся Українка увела в нашу літературу світові сюжети: Юда, Дон Жуан, Месія, хрис-тияни.

2) Характери Лесиних творів психологічно скомпліковані. Тому й неґативні герої складної вдачі. Поетку цікавили великі проблеми людини, народу (лицар обов'язку Мартіян, Командор, якого етика була камінна, Долорес, яка „прагнула" страждати, Юда, що не міг знайти спокою, втративши маєток і не здобувши Христа для себе неподільно, Касандра, що служила правді та ін.), вона хотіла збагнути велич і цінність людини, її взаємини з Богом і світом.

3) Їй найбільше відповідала філософія ПРОМЕТЕЇЗМУ, шляхетність його жертви й витривалість у змаганні до мети, прямування до досконалости душі людини.

Тоня Горохович

„КАРПАТСЬКИЙ ЧАРІВНИК"

Новий твір для дітей Романа Завадовича

Комітет для вшанування 50-річчя літературної праці дитячого письменника Романа Завадовича в Чікаго видав його новий твір — казку „Карпатський чарівник". Книжечка має 24 сторінки, з багатьма ілюстраціями Ярослави Кучми.

В казці розповідає автор про Добромира — наймолодшого сина в родині хлібороба. Він пішов у світ, щоб побачити як живуть люди, які в них зайняття, а тоді вибрати собі найлюбіше для душі зайняття.

Добромир зустрів у Карпатах крука, що вмів говорити по-людському, крук його завів до дідуся чарівника, який навчив хлопця багато чародійств про лікування зелами, про будову домів без ніякого будівельного матеріялу, як використати „дух землі" (земний газ) так, щоб довкола дірки в землі взимку зазеленіла трава і розвинулися дерева.

Але найцікавіша подія у казці — це те, що Добромир зумів своїми чародійствами виконати всі завдання ворожого угорського короля, щоб визволити з полону українську князівну Зореславу.

Останнє додаткове завдання, що його дав ворог виконати Добромирові — збудувати палац у повітрі, готовий був допомогти йому збудувати крук. Крук літав у повітрі й домагався від короля будівельних матеріялів, але неможливо було їх доставити. Король запропонував Добромирові бути в нього на службі. За це обіцяв пошану більшу, ніж для воєводи. Але Добромир не погодився на це. Він сказав, що в нього є рідна країна, а в ній багато чарівників, що вони прийдуть визволяти князівну.

І тоді король злякався та випустив Зореславу. Повернувся з нею Добромир до рідного Перемишля в Україну. Його хотів князь винагородити, але він сказав:

— Я послужив своєму князеві і рідному народові. Це мені найкраща нагорода. Дозвольте мені залишитися тим, що я собі вибрав, пішовши в світ з батьківського дому. Я навчився любити рідний край, помагати бідним і нещасним людям, радити їм у лихій годині та служити всім, що ради будуть потребувати.

Добромир поклонився князеві, народові і пішов в Карпати до свого вчителя, доброго чарівника.

Читайте книжечку та заохочуйте інших. Вона дуже цікава, дуже корисна.

„Готуйсь".

Інколи вдається одурювати народ, але тільки на деякий час; довше — частину народу; але не можна весь час одурювати увесь народ.

А. Лінкольн.

Звіт Крайового З'їзду Союзу Українок Канади

(Продовження з ч. 1)

Пані Н. Когуська у своїй доповіді порушила багато організаційних справ, що дали підставу до конструктивної дискусії. З того приводу висловлювано думки про конечність допомагати нашій молоді морально й матеріяльно, коли справа цього вимагає.

Пані Н. Боднар, до речі, повідомила, що Централя подарувала сумківцям позичку у сумі $1,600, а Музеєві С.У.К. у Саскатуні подарувала позичку у сумі $2,000.

Порушено справу співпраці громад і священиків з відділами С.У.К. Обговорено фінансову справу „Променя" та збільшення читачів. Були думки, щоб конечно розвинути культурно-освітню працю з усіх ділянок українознавства.

Відтак голови Провінційних управ представили делеґаток і гостей кожна зі своєї провінції, що були присутні на З'їзді. Було присутніх 110 делеґаток і поверх 50 гостей. З'їзд проходив у піднесеному настрої.

До слова покликано контрольну комісію, яка подала свій звіт праці На внесок п. Т. Ткачик і п. К. Рожак схвалено вотум довір'я уступаючій центральній управі Союзу.

Зліва направо — голова відділу ім. Лесі Українки у Вінніпеґу Павліна Ігнаш, голова молодшого СУМК ім. Івана Данильчука при Катедрі Пресв. Тройці у Вінніпеґу Андрій Місяк, приймає Трофей ім. п-ва Базюків за найвищі оцінки в організаційній праці у відділі за рік 1981, Наталя Базюк, Анна Звоздецька і Орися Буґера, голова Надзірної Ради СУМК у Вінніпеґу.

Уступаюча голова пані Надія Боднар передає новообраній голові пані Анні Звоздецькій нашийник урядування головства Союзу Українок Канади.

Касирка п. Н. Депутх представила З'їздові бюджет Централі на чергових два роки й зробила заклик на організаційний фонд. Пані М. Фербей, голова номінаційної комісії подала склад нової управи Централі С.У.К. з осідком в Едмонтоні, яку очолила Анна Звоздецька. З'їзд прийняв внесок номінаційної комісії, як був поданий. Пані М. Фербей подала короткий життєпис новообраної голови Союзу п. А. Звоздецької.

Слідувала церемонія передачі традиційного нашийника, що його носить голова, коли виступає в імені усього членства Союзу. Пані Н. БоБднар з відповідними побажаннями передала традиційний нашийник новобраній голові Союзу Українок Канади, Анні Звоздецькій.

Відтак п. А. Радомська вручила уступаючій голові, п. Н. Боднар відзнаку, яку одержує кожна голова по закінченні урядування.

Ці зворушливі моменти передавання традиційного нашийника й вручування особистої відзнаки голові, присутні учасники З'їзду привітали повстанням з місць і щирими оплесками.

У п'ятницю, ввечері відбувся Ювілейний Бенкет СУМК. Програма була надзвичайно гарно опрацьована, а велике число присутніх засвідчили, що справи нашої молоді є нам дорогі. Треба відмітити, що в програму бенкету, між іншими точками, було включено вручення трофеї Наталі й Володимира Базюків відділові молодшого СУМК при Кат. Пресвятої Трійці у Вінніпезі.

Пані А. Звоздецька, референтка молодших відділів СУМК при Централі, представила ціль

Пані Н. Боднар вручує подарунок пані В. Кузьмич, як пам'ятку з нагоди її участи в З'їзді Союзу Українок Канади.

змагань, важливість і доцільність точок змагань та корисний вплив на виховання сумківця. Вона суґестувала провідникам СУМК заохочувати й підготовляти молодші відділи брати активну участь у змаганнях. Є надія, що за два роки буде багато більше відділів-змагунів за трофей. Під рясні оплески присутніх п. Наталя Базюк вручила трофей молодшому відділові СУМК при Катедрі Пресвятої Тройці у Вінніпеґу. Після ювілейної програми був танець.

Членки Союзу, що не дуже були зацікавлені танцем, на запрошення п. Д. Янди пішли до її гостинного дому. Тут як кожного разу, гості любувалися цінними експонатами українського мистецтва, та численними речами, що їх виконала п. Янда та її учні на ткацьких верстатах. Треба подивляти з якою любов'ю і знанням ставиться п. Янда до всього, що українське, а особливо до мистецтва. Дім пані Янди це домашній музей, а кілька різної величини ткацьких варстатів вказують, що тут студіюється й продовжується чудове мистецтво питоменного українського ткання. Пізно у вечорі гості з подякою прощали пані Янду.

Обід заходом Союзу Українок Канади

У суботу 22-го серпня 1981-го року, у просторій їдальні будинку Листер Гол, на Альбертському університеті, відбувся врочистий обід при участі 269 учасників З'їзду й гостей. Предсідницею була п. Надія Боднар голова Союзу. Вона покликала о. д-ра Григорія Удода, голову Президії Консисторії Укр. Прав. Церкви в Канаді, провести молитву, а Преосвященнішого Владику Василія поблагословити страви.

Після смачного обіду п. Н. Боднар представила гостей за головним столом. Тут були: пан О. Єринюк, пані М. Фербей, гостя з Америки пані В. Кузьмич голова Об'єднання Прав. Сестрицтв Америки, почесна голова З'їзду С.У.К. пані К. Міськів, головна доповідачка Суддя Рейнал Андрейчук, пані Н. Фарина, новообрана голова С.У.К. пані А. Звоздецька, п. Ф. Пелех, та уступаюча голова С.У.К. пані Н. Боднар.

Пані Н. Фарина представила головну доповідачку суддю Рейнал Андрейчук з Реджайни, провінції Саскачевану. Присутні довідались, що панна Андрейчук це молода й дуже талановита українка, що за свій молодий вік зуміла заслужити собі на похвали й пошану, не лише від українців Канади, але також від канадського загалу.

Суддя Рейнал Андрейчук промовляє під час з'їздового обіду.

Тепер вона є на становищі судді у Відділі Родинних Справ. Панна Андрейчук абсольвентка Саскачеванського університету, факультету права, була прийнята до лави адвокатів Саскачевану 1968 року. Крім того студіювала вона в Німеччині на Мюнхенському університеті, в Америці в Оклагомському й Чікаґському університетах.

Панна Андрейчук багато часу посвячує організаціям молоді. Для нас членок С.У.К було приємно почути, що Суддя Андрейчук була членом делеґації на Міжнародній Конференції Жінок в Копенгаґені.

Зправа — пані Мирослава Фербей, голова Провінційної Екзекутиви в Альберті передає статую піонерської жінки голові дирекції Українського Музею, пані Марії Ткачук.

Шановна Суддя Андрейчук своєю грунтовно опрацьованою доповіддю на тему „Молодь", захопила численних присутніх, защо одержала заслужені оплески.

Пані Н. Боднар сердечно подякувала судді Андрейчук за те, що вона помимо того, що дуже зайнята за своїм фахом, знайшла час приїхати до Едмонтону й своєю милою персональністю і цінною доповіддю збагатити наш З'їзд.

Відтак відбулася церемонія передачі мініятюрної статуї „Жінки Піонерки" Музеєві С.У.К. у Саскатуні. Пані М. Фербей, голова Пров. Екз. Союзу на Альберту передала голові Музею у Саскатуні мініятюрну статую, що виконана з бронзи на переховування у Музеї. Статуя представляє жінку-українку у виширавній сорочці й плахті, що на одній руці держить маленький сніпок пшениці. Пані М. Ткачук висловила щиру подяку Пров. упр. Союзу на Альберту за цінний дар, що збагатить наш Музей. У неділю 22-го серпня властива статуя була поставлена коло Міської Управи міста Едмонтону на пошану Жінки Піонерки з нагоди святкувань 75-ліття Провінції Альберти.

Щоби висловити нашим достойним гостям, пані Судді Андрейчук і пані Валентині Кузьмич за їхню присутність на З'їзді, Централя подарувала їм на милу згадку видання Союзу, що їх п. Н. Боднар вручила з подякою.

Відтак п. А. Шемелюк, бувша голова, щиросердечно подякувала п. Надії Боднар за працю на пості голови впродовж двох років, а в доказ вдячності вручила їй букет чудових червоних троянд від усього членства Союзу Українок Канади.

Спільною молитвою закінчено обід.

У суботу по полудні відбулася спільна сесія складових організацій С.У.С. На програмі було обговорено справи „Фундації С.У.С." і справи Музею С.У.К. у Саскатуні. Про музей звітувала п. М. Ткачук, голова Музею. Повний огляд праці буде поданий управою Музею на сторінках преси. Музей С.У.К. у Саскатуні виріс у цінну, репрезентативну інституцію, нам усім на славу. У справах музею було багато запитань, зауваг і побажань. Пані М. Ткачук вияснювала усі порушені справи. Централя С.У.К. з усім своїм членством високо оцінює працю голови музею, п. М. Ткачук і її комітету та висловлює якнайщирішу подяку за провід і працю, що вони вложили у розвій цієї високо цінної інституції.

Каденція п. М. Ткачук на пості голови Музею закінчилась, тому вибрано нову голову музею в особі пані Целіни Качковської з Саскатуну. Дальше слідував звіт резолюційної комісії. Предсідниця З'їзду п. Н. Боднар покликала до слова п. Галину Сенишин, одну із членок рез. ком. щоби перечитала резолюції. По

Пані Анастасія Радомська передає уступаючій голові пані Надії Боднар китицю квітів, як оцінку її дворічного провідництва. При столі сидять зліва — голова Союзу Анна Звоздецька і Февонія Пелех.

дискусії над резолюціями З'їзд прийняв усі резолюції які були прочитані. (Читайте у Промені за місяць жовтень). Відспіванням молитви „Достойно є" закінчено сесію.

Цього вечора у залі „Вікторії Гайскул" відбувся надзвичайно гарний концерт силами молоді. Заля була, як то кажуть: „битком набита" учасниками З'їзду й гостями. Цей концерт у багатьох присутніх залишиться милим спомином зі З'їзду.

Неділя, 23-го серпня:

Торжественну Службу Божу відправив Високопреосвященніший Владика Борис і Преосвященніший Владика Василій в сослуженні численного Духовенства в Ювілейній Авдиторії міста Едмонтону. На цьому торжественному Богослуженні були присутні учасники З'їзду й багато гостей.

По полудні, о год. 2:30 відбулося урочисте відслонення статуї „Жінки Піонерки" з нагоди святкувань 75-ліття Провінції Альберти. Цей проєкт є висловом пошани „Жінці Піонерці" Провінції Альберти від Пров. Екз. Союзу Укр. Канади на Альберту. Статую поставлено на видному місці, на площі коло Міської Управи міста Едмонтону. Урочиста імпреза закінчилась смачною вечерою на площі „Форт Едмонтон". Признання за гарно зорганізовану імпрезу належиться Пров. Екз. на Альберту під головуванням п. М. Фербей.

Ольга Лукомська і **Наталія Базюк,**
секретарки З'їзду С.У.К.

СЛОВО НОВООБРАНОЇ ГОЛОВИ АННИ ЗВОЗДЕЦЬКОЇ

Світлий З'їзде!

Насамперед складаю подяку за ваше довір'я, вибираючи мене на позицію голови Союзу Українок Канади. Хоч упродовж свого життя я все працювала в організації Союзу по відділах, в Провінційній Екзекутиві і крайовій Централі, одначе ніколи не мріяла занимати місце голови. Згідно з вашим рішенням, я приймаю цей поважний обов'язок і при вашій помочі я вірю, що так як і за попередніх голів Союзу Українок Канади, наша організація спільними силами візьме поважні завдання на наступні роки.

Наші успіхи будуть залежати від нас усіх. Ми вислухали цінні і різні напрямні від наших провінційних голів Союзу, вислухали завваги нашої редакторки Н. Когуської, і на завершення цінну доповідь дост. Судді Андрейчук з Реджайни. Ми свідомі того, що перед нами обов'язки. Ми стоїмо на порозі 1000-ліття ювілею святкувань хрещення України в православну віру. Ми сприймаємо проголошення СКВУ про Декаду Української Родини. До святкувань хрещення зобов'язують нас тісні зв'язки з родинами, посилити релігійне виховання через дім і родину, дати нашим дітям моральну і фінансову допомогу, віднайти наші українські подружжя і наші мішані подружжя, щоб придбати їх до нашого українського середовища, починаючи від свого дому.

У відділах Союзу Українок ми маємо дуже здібних голів з їх працьовитими членками, які постійно дають цінну і корисну працю, наче ті бджілки в улию — одні в полі, інші у вулику держать порядок, щоб жодна клітинка не залишилась порожньою, а ще інші біля порога, щоб жодний ворог не втиснувся в хату. Так відходить спільна гармонійна праця, що дає добрі результати. Я певна того, що моя праця з вами буде приємною.

Централя Союзу Українок Канади

на 1981—1982

Голова — Анна Звоздецька.
Уступивша голова — Надія Боднар.
Заступниці голови: 1. Н. Фарина, 2. О. Ганночко, 3. М. Фербей.
Провінційні голови: О. Дзюбенко — Британська Колюмбія, А. Холод — Саскачеван, А. Стельмащук — Манітоба, Ю. Головата — Східня Екзекутива.
Кореспондентка — Леся Івасюк
Рекордова секретарка — Н. Базюк.
Касирка — М. Луцак.
Редакторка „Променя" — Н. Когуська.
Референтки: Музейна Фундація — М. Савіцька,
„Промінь" — Л. Кут
Добродійна — Н. Дептух
Міжнар. справи й Амнестія — О. Райчиба
Українські справи — Л. Івасюк
Багатокультурність — М. Вакалюк
Зовнішні зв'язки і громад. — З. Джексон
Культ-освіта — А. Радомська
Організаційна — М. Білоус
Видавничі справи — Анна Стельмащук
Шкільництво — Ф. Пелех
Видав. Фонд ім. Н. Кобр. — Г. Сенишин
Мистецтво — Д. Янда
Домашної економіки — Ст. Кульба
Консументи — Є. Прокіпчук
Архів — М. Гнатюк.

60-річчя Українського Товариства „Взаємна Поміч"

У 1981 році товариство „Взаємна Поміч" відзначало 60-річчя свого існування. Тому хочемо з тієї нагоди подати деякі факти з його діяльності.

В листопаді 1921 р. було засновано у місті Вінніпезі, запомогове товариство „Взаємна Поміч" (в той час звали „Взаїмна"). До 1925 року „Взаємна Поміч" існувала тільки в Вінніпезі. 15 січня 1925 р. Українське Товариство „Взаємна Поміч" одержало домініяльний чартер на основі якого почалось організування відділів „Взаємної Помочі" по цілій Канаді. Варто тут згадати тих перших основників нашого Товариства, які виповнили аплікацію на „чартер", яку зробив одинокий тоді український адвокат у Вінніпезі Я. В. Арсенич, а ними були: З. Бачинський Мир. Стечишин, П. Попель, М. Король, І. Трач, В. Біленький, Ст. Басістий, В. Баран, М. Атаманюк, І. Цірка, П. Павлюкевич і Марія Рута. Товариство мало завдання давати своїм членам матеріяльну допомогу в випадку недуги і смерти.

Домініяльний „чартер" дозволяв Т-ву „Взаємна Поміч" організувати відділи по цілій Канаді, де жили українці. І коли в 1929 р. в Канаді, як і цілому світі, постала економічна криза, що зруйнувала навіть найповажніші фінансові та економічні інституції, „Взаємна Поміч" не занепадала, а зростала, як числом членів так і асекураційним майном. І так з початком 1940-их років „Взаємна Поміч" вже мала около 50 відділів у 6-ох провінціях Канади.

І хоч в перших 20-ти роках Взаємна Поміч добре розросталась, але вона не була асекураційним товариством на випадок смерти. Тому тодішня дирекція „Взаємної Помочі" літом 1943 року підписала „Акт інкорпорації Українського Товариства Взаємної Помочі", а в лютому 1944 р., на першій конвенції інкорпорованого товариства було прийнято статут і „чартер", який стверджує, що Товариство „Взаємна Поміч в Канаді" стає товариством братньої забезпеки (асекурації або страхування) і провадить свою працю забезпечення своїх членів та їх родин і їх бенефіціянтів. Вона є установою життєвого забезпечення з багатьма асекураційними плянами та „бенефісами".

В теперішній модерній добі з її індустріялізацією як в промислових осередках так і в рільничім господарство людське життя є виставлене на різні небезпеки. Тому життєве обезпечення (асекурація) стало тепер не якимось люксусом, а конечністю. Кожного дня канадці асекуруються на мільйони долярів. Без асекурації не можна тепер обійтися.

Люди асекуруються: щоб забезпечити свою родину від всяких несподіваних випадків; щоб систематично малими місячними чи річними вкладками збудувати власний фонд для майбутнього вжитку чи для продовження освіти своїх дітей.

Під теперішню пору „Взаємна Поміч" має 60 відділів в Канаді і майже 5,000 членів, що разом забезпечені на суму 6 мільйонів долярів.

Впродовж 60 років „Взаємна Поміч" і її відділи пожертвували десятки тисяч долярів на різні суспільно-громадські культурно-освітні цілі.

„Взаємна Поміч" виплатила своїм членам сотні тисяч долярів дивіденди. Ці дивіденди є дуже високі, бо Товариство „Взаємна Поміч" є власністю членів і чистий прихід з відсотків, вплачених членам вкладок, повертається їм назад у формі дивіденд.

Членами „Взаємної Помочі" можуть бути українці (діти, чоловіки і жінки) без огляду на їх релігійні чи політичні переконання (за винятком комуністів).

Тому з нагоди 60-річчя Товариства „Взаємної Помочі" доложім усіх зусиль, щоб приєднати нових членів. Пам'ятаймо клич основників нашого Товариства: **Всі асекураційні потреби полагоджуйте лише в українській установі, в Українськім Товаристві „Взаємна Поміч"!**

Петро Данилюк

ПОПРАВКИ

На стор. 39 у святочнім привіті п-ва Дмитра й Єлисавети Заліщуків в Саскатуні, які бажають рідним і приятелям Щасливого Нового 1982 року та щоб був він веселий і щасливий.

— — —

У святочнім привіті відділу ім. Ольги Басарабової у Вакав на стор. 34 у підписі (секр.) має бути Олена Шевчук, референтка.

— — —

У святочнім привіті відділу ім. Олени Пчілки в Норт Бетлфорд на стор. 40 у підписі має бути Анеля Ничек — голова, і К. Білик, рефер.

За переочення і неточности просимо вибачення.

Редакція

Анна Холод

голова Пров. Екзекутиви Союзу Українок в Саскачевані

Вже в другій каденції очолює Анна Холод Провінційну Екзекутиву Союзу Українок в Саскачевані. В минулих двох роках як голова провела вона замітну працю відвідуючи відділи та репрезентуючи організацію назовні. Цього року поновно вибрана продовжує свою працю.

Пані Анна Холод народилась у Канаді в околиці Дробот, недалеко містечка Тідор і Бюкенен в Саскачевані в родині Прокопа і Анни Загаріїв. Ще в ранній молодости виявляла замилування до мов, співу і провідництва. Початкове навчання побирала в Доброновиць і Олексин школах, а середню закінчувала в Бюкенан, Прісвил та Нютана Каліджет в Саскатуні. Батьки Анни, оцінюючи освіту для своїх дітей, вислали свою дочку Анну на дальші студії до Саскатуну. Як питомка Інституту ім. П. Могили закінчила успішно 12 клясу та учительський семінар. Кілька років учителювала в околицях Ушервил, Прісвил і Дриньґвотер. Передчасна смерть сестри, спонукала Анну до звороту в житті — вона вписується до Саскачеванського університету, де й успішно закінчила в 1957 році курс медсестри.

Того самого 1957 року Анна одружилась з Андрієм Холодом, учителем державної школи. Впродовж наступних 10 років Анна Холод працювала по своїй новій професії і в той самий час виховувала своїх троє дітей — Андіянну, Елісу і Андрія.

В наступному десятирічному періоді, Анна вернулась до своєї попередньої професії — учителювання і в той самий час учащала на курси в Саскачеванському університеті, де здобула в 1972 р. степенв B.E.D.

1970 року п-во Холоди обидвоє були опікунами оселі „Тризуб" у Кристал Лейку. Впродовж чотирьох років Анна Холод була головою відділу ім. Ольги Кобилянської в Саскатуні і в той самий час була третьою заступницею голови церковної громади в Катедрі Пресв. Тройці в Саскатуні. Була першою заступницею голови відділу жіночого КУК через чотири роки, а тепер є головою того ж відділу. Анна Холод була координаторкою святкування здвигу „Тиждень Православія" у 1981 р. Від 1973 року входить до дирекції Українського Музею Канади і займає пост першої заступниці у цій установі.

Анна Холод, голова Провінційної Екзекутиви Союзу Українок в Саскачевані.

Під час фестивалю національностей в Саскатуні в 1980 р., Анна репрезентувала український павільйон „Київ", як амбасадор до міської управи в ролі „Княгині Ольги". В цей час вона занимає пост координатора Ювілейної Програми у зв'язку з тисячоліттям хрещення України. В додатку до вичисленого, пані Холод очолювала Товариство Медсестер-Алюмнів в роках 1959 і 1969. Репрезентувала відділ ім. О. Кобилянської у Саскатунській Жіночій Раді і дирекції місцевої Ради Народного Мистецтва. Свого часу пані Холод навчала в українській школі і сумківський хор. Постійно співає в церковному хорі і навчає розговірну українську клясу при Катедрі. Вітаємо Анну Холод на позиції голови Провінційної Екзекутиви та бажаємо успіхів у всіх інших ділянках її багатогранної діяльности.

Галя Максимюк, кор. секр.

Редакція застерігає собі право скорочувати дописи і виправляти мову. Хочемо дати місце в журналі всім тим, що дописують тому всякі дописи мусять бути читко написані і без обширних описів.

Редакція

Галина Сенишин

Українська жінка на шляху тисячоліття християнства

(Доповідь виголошена на Провінц. З'їзді Союзу Українок Східної Екзекутиви в Гамільтоні, 10 жовтня 1981)

(Докінчення з ч. 1)

В цій тактиці найбільш відзначилася Леся Українка. Вона в своїх драматичних творах „Одержима", „Вавилонський полон", „На руїнах" представляючи біблійну тематику, має на думці байдужість, розбрат і зневіру свого народу. Знова показуючи горе поневоленого жидівського народу — вказує своєму народові, який вплив, на психіку й характер має його поневолення. В „Одержимій" героїня драми — Міріям — гинучи за віру й любов до Христа, від побиття камінням фарисеями й садукеями, каже:

„Месіє!
За Тебе віддаю життя і кров...
І душу...
Не за небесне царство... ні ... з любови!"

В цій поемі Леся Українка під образом цієї безкорисної любови до Христа, хоче алегорично представити безкорисну любов до своєї батьківщини України. Ця любов повинна бути така глибока, що в її обороні її сини й дочки готові були б посв'ятити своє життя так, як це зробила Міріям.

Марко Вовчок, Олена Пчілка, Наталія Кобринська, Людмила Старицька-Черняхівська, Ольга Кобилянська, Катря Гриневичева й інші в своїх творах порушуючи соціяльне на національно-культурне питання мають все в підставовім заложенню християнське світосприймання.

Наталена Королева, в своїх творах, порушує безпосередньо біблійну тематику. В збірці новель, „Во дни они", дає нам чудові силуетки нашого Божественного учителя, Господа Ісуса Христа з Його поученнями. Знова в повісті „Що це є істина" — беручи біблійну тематику, застановляється над чистою, єдиною й незмінною істиною цього життя.

Віра Вовк в коротких легендах передає різні біблійні перекази.

Ліна Костенко, яку я вже цитувала — в історичнім, поетичнім переказі про Марусю Чурай, легендарну композиторку народніх пісень, чудово змальовує соціяльно-церковний побут того часу.

В Україні панує тепер офіційна протирелігійна течія комуністичної партії. Церква приневолена бути на її услугах. Тисячі церков є зруйнованими. Деякі перемінено на музеї антирелігійної пропаганди, а в Томашівцях, Івано-франківської области перебудовано церкву на стодолу, знявши лише копули. В іншім селі, за описом письменниці, яка заховалась під псевдонімом Синя Волошка, задумали власті зруйнувати церкви. Народ довідався й запротестував. Два рази протестами вдалося зберегти церкву, а за третім разом власті підпалили її вночі. „Серед села, мов свічка воскова, зносилась полум'ям до неба.

Горів іконостас, ікони; горіли рушники й квіти. — Здавалося душа людська горіла у вогні. Святі обличчя в полум'ї зникали. Хрести падали з висоти. А дим, як біль до неба простягався, великий біль людський... Ридали люди... Попіл святий брали й несли до хати."

Таких прикладів святотацтва можна навести дуже багато.

По великих містах для пропаганди й туристів функціонують Божі Храми, а по селах лише там відчинені церкви, де жителі ставлять більші вимоги-спротиви, а при владі знаходяться дещо людяні особи. Тоді самі мешканці села утримують ті церкви й їх прибирають. Такі церкви прикрашені вишиваними рушниками й серветами. Це жінки дбають про ці прикраси, а матері розуміючи тяжку в них епоху, таємно охрещують своїх дітей, передають християнську релігію й її навчання молодшому поколінню.

Наведу тут образ описаний Михайлом Подворняком з книжки „Квіти на камені": „До села, в якому була замкнена церква приїхав турист з Канади — Андрій." Випросивши у голови сільради ключі до замкненої церковці, з якою цей турист мав пов'язані різні чудові спомини, пішов її оглянути. — Наводжу: „Андрій не мав сміливости переступити порога за іконостас. Він стояв і дивився навколо себе, спинивши віддих. Дивився по стінах, дивився до гори, дивився на долівку. По стінах висіли старі ікони, якісь князі в високих блискучих шапках з мечами в руках. — Під стіною побачив вузького

столика на якому лежала якась книжка, Андрій її відкрив, там було написано великими червоними буквами: — ЧАСОСЛОВ. І він обережно знову закрив книжку, витерши від пилюки пальці.

І спокійно, щоб не порушити тут глибокої тиші, він крок за кроком пішов до дверей. А на порозі ще раз оглянувся, ще раз подивився на свої одинокі сліди. — А коли він збирався вже зачиняти двері, він побачив стару жінку, яка насилу штикульгала до нього, махаючи рукою..." Вона питалась, чи може вступити до церкви... „Жінка стала на порозі і перехрестилася, а потім пішла трохи далі і стала на коліна, дивлячись до іконостаса. По її обличчі, покритому зморшками текли рясні сльози. — Вона хрестилася, била поклони й напівголосно говорила: — „Вірую во єдиного Бога Творця неба і землі, видимих і невидимих..." Хустина зсунулася з її голови трохи набік. З-під хустини висів жмут сивого волосся і вона безперестанку торкалася чолом долівки, повторювала молитви і витирала фартухом очі... Потім жінка встала з колін. Вона низько похилила голову і пустилася до дверей.

„Дякую Вам, дуже дякую" — сказала і пішла поза церкву на гору. Там паслася її корова".

До цього не потрібно коментарів.

Наші дисидентки заслані до концентраційних таборів не мають можливості відвідувати Божих Храмів, брати участь в церковних відправах. Але їх релігійне світосприймання знаходить відзеркалення в їхній поетичній й мистецькій творчості. Концентраційне життя й різні заборони не зламали цього християнського духа. Це видно з тематики їх літературних і мистецьких творів, а вишиті силуети церков на закладках для книжок являються наглядним доказом.

Ірина Стасів-Калинець і Ірина Сеник — поетки — обвинувачені за написання збірки віршів, в яких вони висловили свій патріотизм, любов до свого народу, за оборону українських політичних в'язнів, та за знайомство з деякими учасниками українського руху опору були вивезені до концентраційного табору Мордовії. (Нездолений дух 88 стор.)

Ірина Стасів-Калинець пише:

„І розіпнуть Тебе, і проклянуть,
І на іконах намалюють знову.
І ті жінки, що йшли з любов'ю,
На Тебе знов молитись почнуть."

Знова Ірина Сеник складає, наче б своє „Вірую" й я сподіваюся, що це „Вірую" належить мільйонам жінок України, як також і до нас:

„Вечірний Київ затихає
Софія Київська мовчить
Лише Оранта[2] прикликає
Із глибини віків гонців.

Ти купино неопалима[3]).
Народ тобою завжди жив
Моя Стіно[4]), ти нерушима
Моє ти диво серед див.

До тебе йдуть щодень на прощу
Тобою зачарована стою,
Тебе у серці своїм ношу
Тобі всі думи віддаю.

Ти купино неопалима,
Який митець тебе створив,
Моя Стіно ти нерушима,
Моє ти диво серед див.

Образ української жінки на шляху 1000-ліття не був би повний, якби я не згадала жінку української діяспори — жінку піонерку, жінку — члена української етнічної групи в світовому розсіянні, яка гідно репрезентувала й репрезентує свій нарід і продовжує плекати всі культурно-християнські надбання й віримо, що більшість з них передає ці християнські засади своїм нащадкам.

Однак, згадаймо ті тяжкі початки нашої жінки піонерки, коли саме вона надіялась лише на поміч справедливого — всемогучого Бога, що її тяжка праця увінчається успіхом. Згадаймо, що не одного вечора, їй змучений, зануреній, в тих глибоких, вечірніх молитвах котились гарячі сльози, просячи Всемогучого про кращу долю для своєї родини й її нащадків. — Ця молитва її скріплювала й будила віру в краще майбутнє.

Щобільше, ця жінка-піонерка, а відтак і ті жінки, що долучились на еміґраційному шляху стали в ряди будівничих тих чудових храмів Господніх, які повиростали як гриби по дощі по всіх частинах світу — де знайшлась група українських родин. Жінки вступали в церковні комітети й стали рушійними силами церковних громад, створюючи ці церковно-релігійні й культурно-національні середовища на далекій чужині, до яких тужила їх душа. Вона, — як було прийнято казати, — слабосила жінка, випро-

дуковувала цілі стоси варенників чи різнородного печива, які продавались при різних оказіях, замінюючись у ці чудотворні зелені долари, які стали рушійною силою будови церков — Божих Храмів. — Це вимагало великого зусилля, але віра у праведне діло, додавала мужности й сили.

Внутрішнє прибрання й святкування цих Храмів побільшости належить до жіночих організацій.

23-го серпня цього року відбулося в Едмонтоні за ініціятивою Провінційної Альбертійської Екзекутиви Союзу Українок Канади відкриття пам'ятника присвяченого жінці піонерці, яку її творець, скульптор Джон Вівер назвав „Madonna of the Wheat" — „Мадонна Пшениці". Скульптура представляє силует жінки в вишиваній сорочці — взір вироблений в бронзі. Жінка тримає китицю пшениці, немов би колисала своє дитя і дякувала чудотворній природі, яка винагородила її мозольну працю і постачаЬ ф і з и ч н и й покарм — пшеницю — для прожитку її нащадків.

Тепер приходить мені думка, який саме прийдеться поставити пам'ятник в 1000-ліття хрещення України? — Може котрась з жінок стане проєктодавцем цього великого проєкту — пам'ятника — д у х о в о г о покорму українського народу в Україні й у світовій діяспорі.

Галина Сенишин, Гамільтон, Онт. 10. 10. 81 Р. Б.
З'їзд Східньої Екзекутиви С.У.К.

П о я с н е н н я:

1. патрологія — наука про святих отців Православної Церкви.
2. Оранта — від латинського слова „ора" — молитва. Зображення Божої Матері з молитовно піднесеними руками в соборі Св. Софії в Києві (мозаїка).
3. неопалима купина: а) у біблійній мітольогії терновий кущ, який горить і якимось чудом не згоряє.
4. Стіна — це алегорія до „Муру Молитви" жидівського народу в Єрусалимі.

ВШАНУВАННЯ БАТЬКІВ З НАГОДИ 66 РОКОВИН ПОДРУЖЖЯ

Едмонтон

П-во Параска і Николай Довганюки

В неділю 15 листопада 1981 р. діти п-ва Николи і Параскевії Довганюків зійшлися до дому своїх родичів, щоб вшанувати їх 66-ті роковини подружнього життя.

Був це радісний день, як для п-ва Довганюків, так і для дітей, бачити своїх — батька і матір при здоров'ї, хоч і не такім як колись було, бо обдарив їх Бог гарним віком, дітей достойно виховали і самі вони громаді чимало послужили.

Син Володимир з дружиною Марусею приїхали з Бенфу, щоб побути з родичами у цей їх родинний день. П-во Довганюки подружилися 15 листопада 1915 року.

До Канади п. Микола приїхав зі своїми батьками 1904 року з Західньої України, повіт Коломия. Родина Довганюків поселилась в околиці Ту Гилс. Його дружина Параскевія з дому Колісник приїхала до Канади з батьками 1905 року, які поселились в околиці Мусідора.

Бог поблагословив Довганюків чотирма дітьми — три дочки — Марія, Анна і Фрозина та син Володимир. Ювіляти втішаються дев'ятьма внуками і п'ятнадцяьтма правнуками. П-во Довганюки є активними членами Української Православної Церкви.

На фармі п-ва Довганюків побудовано місто Ту Гилс. Вони також подарували землю, на якій побудовано Українську Православну Церкву.

Спочатку, як молоде подружжя п-во Довганюки тяжко працювали на фармі, а опісля вже були у своїм підприємстві, як у Ту Гилс, так і в Едмонтоні. Коли перебралися до Едмонтону, то відразу вписалися в члени Катедри Св. Івана. П-во Довганюки складали поважні пожертви на церкву, на наші Інститути і своєю невтомною працею причинились до розвитку і зросту громадського життя.

Син Володимир, від себе і своєї родини з нагоди родинного свята батьків склав $80.00 на „Промінь". Родина бажає батькам многих літ, радости і здоров'я.

Приятелька Марія Лазарук

Українська національна культура — це знання всього того найкращого й найпотребнішого, що було створене українцями і що передається як національна спадщина з покоління в покоління та ще постійно потребує свого дальшого досконалення і розвитку.

(Із стверджень сесій для справ культури)

S.A.G. Conference of the Manitoba Modern Language Association

by Mary Pankiw, Ph.D.

Editor's Note: Dr. Mary Pankiw is the first female of Ukrainian descent to become President of the Manitoba Modern Language Association.

The S.A.G. (Special Area Groups) Conference for teachers of the Manitoba Modern Language Association was held on Friday, October 16, 1981, at R. B. Russell School in Winnipeg. Affiliated with the Manitoba Teacher's Society, the Association comprises four Chapters: English as a Second Language, German, Italian and Ukrainian.

The first session of the Ukrainian Chapter's program limelighted Oseredok, the Ukrainian Cultural and Educational Centre, located at 184 Alexander Avenue East Winnipeg. Oseredok, the largest Ukrainian cultural resource centre in North America, houses Ukrainian historical and cultural artifacts. Oseredok's Extension Services Co-ordinator, Olenka Shawarsky, gave a slide presentation and outlined the services on the Centre's facilities as museum, library, art gallery and archives. She enumerated ways in which the Centre could meet the needs of educational institutions, and invited teachers and their classes to participate in workshops and tours.

At the general session for all Chapters, Judge Raynell Andreychuk, of Regina, delivered the key-note address of the Conference. Sharing her viewpoints and experience as a judge dealing with juveniles in the courtroom, she spoke on the child, the family, education and language. Judge Andreychuk singled out the factors that have contributed to our changing society, and the dilema that has resulted. The Judge demonstrated, through examples, how the best programs in Canada failed because the people were left out of the decision-making process. She illustrated, with anecdotes, that communication consists of two aspects: verbal skills and the ability to conceptualize, i.e., to translate knowledge into facts. Her conclusion emphasized the importance of the language teacher's role in the development of basic communication skills in students.

The second session of the Ukrainian Chapter's program focused on "The Role of the Ukrainian Teacher." Mr. Stephen Bilynsky, a pioneer teacher originally scheduled to speak, was unable to be present due to health reasons. Dr. Borislaw Bilash, Consultant for Multiculturalism and Modern Languages in Winnipeg, S. D. No. 1, read Mr. Bilynsky's paper of recollections and experiences, along with a slide presentation. Early pioneer Ukrainian teachers in Manitoba and the Ruthenian Training School for teachers were identified in the slides. Among the topics discussed in context of the Ukrainian teacher's role were the hardships encountered, low salaries, teacher qualifications, bilingual texts, cultural activities and living conditions. Pioneer Ukrainian teachers in the audience were invited to share their early teaching experiences. Mr. Peter Homeniuk and Mr. Nicholas Zalozetsky contributed in this regard.

At the annual general meeting of the Manitoba Modern Language Association, the 1981 - 82 Executive was elected as follows:

Past President: Albin J. Polz
President Dr. Mary Pankiw
Vice-President: Edith Schmidt
Secretary: Joanne Lewandosky
Treasurer: Mario Audino

The 1981 - 82 Executive for the Ukrainian Chapter is as follows:

Past President — Michael Woroby
President — Morris Kowalchuk
Vive-President — Marusia Kostyshyn
Recording Secretary — Daria Romaniak

Heritage Language in Canada

BY IVAN HARMATA

A conference on heritage language education was held in Saskatoon on June 16, 1981. Its aim was to discuss problems that face a third of the Canadian population whose language heritage is neither of the two official languages, but who constitute about half of the population of Western Canada.

One of the invited guest speakers was Max Yalden, the Commissioner of Official Languages. He gave a thoughtful speech. Although one can feel that in the background he is trying to strengthen the place of the French and English languages, nevertheless he leaves room for other languages which are an important component of Canada's multicultural dimension.

We are pleased to present a portion of Mr. Yalden's speach. It deserves our thoughtful consideration. Here are the words of the Languages Commissioner.

* * *

"In Canada much of our official as well as our private curiosity is addressed to language and ethnicity. We can hardly help being conscious of, and interested in, the successive layers of cultural strafication that have made the country what it is. We also recognize that, for better or for worse, these are critical factors for our collective future and our sense of community".

". . . Perhaps more than any other dimension of the Canadian heritage, languages bring together two highly charged aspects of our lives: individual self-expression, and decision making. Placed as we are, we are bound to see languages against the background of the political process.

". . . Let me try to set out for you, as clearly as I can, some of the problems as I see them . . .

"First there is the ambivalence of language itself. Languages obviously differentiate one group from another. But at the same time, they are a necessary social link for bringing groups together for common purposes. Because language faces both ways, we need to remind ourselves that particular languages can and do collaborate as well as compete. They simulate and feed each other, even when they seem locked in competition for a single living space.

"Second, I have to mention the status of particular languages. The fact is that human nature and human institutions are quite capable of according different values to different languages in different circumstances . . .

"But what is more interesting is the variety of human motives for being bilingual or plurilingual. It may seem obvious but it is fundamental to bear in mind that it is our personal and collective motivations that have the greatest impact on the status and use of the languages available to us.

"The third problem is a very practical, economic one: however motivated they may be, neither the everage human being nor the everage human community has the means to develop all its linguistic interests to the same extent. Like it or not, life imposes on us a system of priorities, not merely the choice between good and bad, but the choice between alternative goods.

"The fourth problem is to express the confusion of individual priorities through a framework of legislation and institutions which will reflect our idea of an affordable consensus. We in Canada had more than a little experience of this matter. But we still do not know enough enshrining and promoting language interests to be entirely sure how to act for the best.

'Finally, one may wonder how our linguistic inheritance will adjust to the conditions of an information explosion. Will the new miracles such as Telidon any more than the older miracles like radio and television, mitigate or exacerbate our language problems? Are the languages in some way at the mercy of these innovations? Or are these innovations neutral to our linguistic interests and subject to our political will?"

Treasurer — Joanne Lewandosky
Telephone — Ollie Hawryluk
M.M.L.A. Bulletin — Dr. Mary Pankiw
C.A.T.U. — Bill Stefaniuk
(Canadian Teachers
of Ukrainian)
Camp — Marusia Kostyshyn
Advisors — Dr. Borislaw Bilash
Ben Kubrakovich

MEMORIAL

Mary Maduke 1897-1981

by George MacBeath, FCMA

On September 9, Canadian Museum Association lost one of its staunchest supporters with the death of Mary Maduke of Saskatoon. While she had been in failling health for some time, her lively interest in the world of museum remained undiminished.

Mary was one of that number of volunteers who have given strength to our field and to our Association. Her devotion to standards of excellence, whether it was pioneer collecting in her chosen field of Ukrainian material history, its subsequent cataloguing, or arranging museum exhibits, Mary Maduke brought to the task a sense of professionalism we came to admire and to view as a desirable model. She had much to teach us.

At CMA meetings we felt her presence and looked forward to the talks with her, to the penetrating questions, recognizing how fully she gave of herself to better the museum and community so much a part of her great heart. She saw her beloved museum become a reality, first in temporary quarters, then in an impressive new building in Saskatoon, as the Ukrainian Museum of Canada. It is fitting that her daughter, Marie Kischuk, is now its Acting Director.

During her long life of service, Mary Maduke came to be recognized for her many and valuable contributions. Of these, two commen dations which held a special meaning for her were the Award of Merit from the AASLH, and that of the Canadian Museums Association just this past spring. It is an honour to pay tribute to this long time friend and colleague and to do so on behalf of our longer serving members especially. From our past, Mary Maduke may serve as an inspiration for our future.

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ

У треті роковини смерти нашої доні бл. п. Тереси Надії, яка упокоїлась 23 грудня 1978 року, в світлу пам'ять покійної складаємо $20.00 на „Промінь".

Антон і Стефанія Темрики, Ревелсток, Б. К.

— — — — —

У тринадцяті роковини упокоєння дорогої моєї мами, бл. п. Ксені Тихонької замість китиці нев'янучих квітів у світлу пам'ять покійної складаю $10.00 на журнал „Промінь".

Дочка Орися Май, Ст. Кетерінс, Онт.

— — — — —

У треті роковини упокоєння моєї дружини, св. п. Марії, яка відійшла у вічність 18-го лютого 1979 року, засилаю $25.00 на „Промінь".

Євген Вавринюк, Едмонтон

— — — — —

З нагоди посвячення пам'ятника на могилі мого незабутнього сина Николая, засилаю замість китиці квітів на його могилу $50.00 на нев'янучий вінок у його пам'ять.

Мама Єлисавета Лабюк, Канора, Саск.

На свіжу могилу нашої дорогої мами, бл. п. Катерини Кулик, яка упокоїлась 5 грудня 1981 р. у світлу пам'ять покійної, відділ ім. Доньки України засилає $25.00 на журнал „Промінь".

Дочка Олена Клемецька, Роблін, Ман.

— — — — —

У світлу пам'ять нашої членки Катерини Третяк, відділ ім. Лесі Українки у Ванкувер складає $10.00 на журнал „Промінь".

За відділ:
Маргарета Ременда, референтка

— — — — —

У світлу пам'ять дорогої сестри і похресної мами, бл .п. Павліни Дутка, довголітньої членки Союзу Українок Канади, що упокоїлась в Келґарі, 19-го листопада 1981 р. зложили пожертви на „Промінь" на суму $50.00:

Сестри: Ґеня Свинарчук, Келовна
і Гануся Ахтимійчук, Саскатун.
Похресні доні: Оля Свинарчук Кінґ, Едмонтон,
Мирося Свинарчук Звак, Келґарі,
Михаля Свинарчук, Оттава.

А. Юриняк

„Поетика Лесі Українки і її афоризми"

Під такою назвою Т-во „Волинь" з осідком у Вінніпезі (Канада) минулого року видало книгу, автором якої є Антонина Горохович.

Про творчість славної поетки Лесі Українки в нашій пресі написано й оприлюднено вже чимало більших і менших критичних праць: оглядів, розвідок, літературно-критичних статтей. А проте авторка знайшла ділянку, недостатньо досі висвітлену нашими літераторами, а саме — ділянку афоризмів, що їх ми частенько подибуємо в Лесиних творах, зокрема в драматичних поемах. Автор цих рядків не пригадує собі, щоб хто-будь з дослідників і критиків Лесиної творчости дотепер присвятив достатню увагу афоризмам, що як-не-як становлять вельми помітну характеристичну рису творчости славної поетки.

Вже в першому розділі „Особливості таланту Лесі Українки" авторка підводить читача до здогаду — де джерело, ґрунт, звідки росте афористичність у Лесиних творах, пишучи: „Здібність постійно підмічувати контрасти, вбирати їх в образи". А в наступному розділі **„Зв'язок ідей і конфліктів з афоризмами у творчості Лесі Українки"** авторка в кількох реченнях нагадує читачеві історичний шлях розвитку афоризмів взагалі, починаючи з Еразма Роттердамського (який збирав і публікував грецькі та латинські афоризми), почерез французьких моралістів і аж до Ніцше, що „надав афоризмам особливої філософської форми". „Як бачимо, — пише далі авторка, — афоризми є до певної міри відбитком свідомости людей. Багато афоризмів, прозвучавши в давніх століттях, у наші часи не втратили своєї сили через тонкість спостережень, глибину своїх думок і ясність форми" (Стор. 35).

І після цього йде центральний постулят авторки, в даній книзі, вихідний пункт усіх її розумувань на повзяту тему: афоризми в поетичній творчості Лесі Українки". Ось цей постулят, уйнятий в авторчиному абзаці:

„Лесин етос — чи то любови, чи краси, чи правди, чи волі — замикає в собі антагоністичні сили. Глибінь етосу розкривається тоді, коли наступає „очищення душі", коли настає найвище духове піднесення, єдність етосу, тобто перетворення антагоністичних сил у щораз то вищі моральні вартості. Етос не має статичного характеру, бо його сила пливе з життя, зі змагання до святості, в якій людина здійснює своє властиве призначення" (Стор. 36).

І відповідно до щойно сказаного авторка тематичну клясифікацію Лесиних думок укладає за принципом полярности понять, пропонуючи такі кляси-пари: 1. краса (мистецтво)-змагання до досконалости; 2. любов-ненависть; 3. воля-неволя; 4. честь-неслава; 5. правда-неправда; 6. минуле-теперішність-вічність; 7. смерть-життя; 8. доля-недоля. І кожну пару понять-антагоністів авторка солідно інтерпретує й ілюструє зразками Лесиної творчости. Вісім пар цих „протиставних близнюків", показаних у живій акції твору, плюс підрозділ 9. **„Ідеї і герої, їх конфлікт, передані афоризмами"**, та плюс ще підрозділ 10. **„Психологічна мотивація думок і конфліктів"** — це хребет цілої даної книги.

Щоб увипуклити вагу і значення розділу II з отими десятьма щойно тут названими підрозділами (вісім пар протиставних понять плюс 9 і 10. глибшої мотивації) заризикуємо на таке твердження: коли б навіть у книзі не було двох дальших розділів: III. **Афоризми в діялогах і їх роля в драматизації ідей** і IV. **Афоризми як складники індивідуального стилю поетки,** — то й тоді дана книга Антонини Горохович заслуговувала б на увагу і високе признання як надзвичайно вартісний оригінальний причинок до всебічного пізнання титанічної творчости Лесі Українки. Нам бо імпонує головно піонерство, новаторство нашої авторки в потрактуванні обраної нею теми, проторення нових перспективних стежин у вивченні Лесиних поетичних скарбів. А це якраз авторка спромоглася виявити і подати читачеві своїм розділом II, що недарма посідає понад третину цілої книги: 57 сторінок на всіх 145.

Річ певна: розділи III і IV, які доповнюють, деталізують зміст поданого попереду, по ряд з певними висновками-узагальненнями щодо індивідуального стилю поетки не є лише балястом, чимсь маловартісним, як міг би хтось необачно подумати. Ми лише хотіли дистансувати творчі піонерські пошуки від повторення

вже кимсь сказаного, але повторення іншими, мовляв, виразнішими, дотепнішими словами. Книга **„Поетика Лесі Українки і її афоризми"** взагалі має познаки надзвичайної авторської сумлінности, навіть — що так скажемо — турботи за читача: це слідне вже хоч би з того, що кожен розділ починається вступом, який „уводить", попереджає читача — з чим саме його хочуть познайомити; а в кінці кожного розділу подається дуже чітко, влучно сформульовані висновкові твердження. Для ілюстрації подамо тут, цитуючи, кінцевий уступ розділу IV:

„Сила афоризмів Лесі Українки у їх глибині думки (мабуть, слід було уникнути тут збігу аж трьох голосівок, давши „в їх" — А.Ю.), у щирості почувань, у майстерності форми. Вони є висловом не тільки самого поетичного таланту Лесі Українки, але й доби. У них, справді, „як всесвіт у краплі роси" відбились — творча індивідуальність поетки, вічні проблеми людини, народу, людства, мистецька вартість і необмежена можливість поетичного слова передавати рухи душі".

Хочемо, дещо повторюючись, закінчити свій відгук на дану книгу тим, що вже з другої половини читання нуртувало в нашому „нутрі". Направду, досі нам не відомі літераторські праці про Лесю Українку, де б афоризми в її ліричних поезіях і драматичних поемах були так ґрунтовно досліджені і дбайливо зілюстровані взірцями-прикладами, як це спромоглася виконати Антонина Горохович. (Чи не вона „членствує" в редколегії „Нових днів" під ім'ям Тоні Горохович? — А.Ю.). Управі Т-ва „Волинь" у Вінніпезі слід поґратулювати за те, що вона вартісну працю Антонини Горохович піднесла читацькій громаді у вигляді прекрасно виданої книги — чепурної з дотриманням найкращих поліграфічних приписів, з одним лише „недотягненням", а саме: чомусь не подано прізвища автора гарної обкладинки. Зате помилок у тексті книги зовсім не видно, що вельми тішить читацьке (літераторське також) серце.

Лос Анджелес, грудень 1981

У справі видання книги Гелія Снегірьова

„Набої до розстрілу" — „Ненько моя ненько"

Після звернення генерала Петра Григоренка, його дружина Зінаїди і Надії Світличної — видати дисидентські твори Гелія Снегірьова, якого два роки тому замучило КҐБ, створився Громадський Комітет, у склад якого входять науковці, письменники, журналісти, мистці й громадські діячі в США, Канаді, Австралії та Європі. Створені фінансові комісії в США й Канаді для збірки фондів. Також почала працювати редакційна колеґія, яка збирає і приготовляє праці Гелія Снегірьова, щоб всі вони увійшли до книги основного твору „Набої до розстрілу".

Окрім закликів у пресі, фінансові комісії в США й Канаді висилають листи з інформаціями й проханнями прислати передплату на книжку 15 долярів і, по змозі, жертву, бож за гроші на передплату буде неможливо заплатити кошти друкування й висилки книжок передплатникам. Від липня до кінця грудня 1981 року, після вислання інформацій і прохань, у Канаді лише десята частина тих людей, яким вислані листи, прислали передплати й жертви. З приємністю відзначаємо, що багато жінок виявили добре розуміння цієї справи. Всім висловлюємо щиру подяку. Передплатникам і жертводавцям у Канаді вислано загальні звіти, у яких написані прізвища, суми й місцевості відкіля надійшли передпалти й жертви.

Беручи до уваги загальну сучасну нашу дійсність, уважаємо дотеперішню збірку початковим успіхом, хоч цей успіх ще вельми недостатній до передбачених коштів видання книги. Одначе, маючи надію на більшу поміч від наших добрих людей, члени Комітету почали розвідувати; де і за яку ціну буде можливо почати друкувати книгу.

Читачам журналу „Нові дні", де зміст цього твору друкувався, відомо, що в книзі Гелія Снегірьова подані документальні докази про те, якими перфідними методами диктатори російського імперіялістичного комуно-фашизму винищували визначних українців і маси нашого народу. Не багато є таких героїв, як Гелій Снегірьов, який зрікаючись совєтського громадянства, — совєтську конституцію назвав брехнею від початку до кінця.

У минулих десятиліттях і тепер кремлівські диктатори безпощадно експлуатують всі багатства України. Насеелння нищили масовим

голодом, розстрілами і засланнями на Сибір. Нашу молодь увесь час вивозять з України на всі простори совєтської імперії. Послідовно влада ліквідує українське шкільництво. Російщення української молоді посилюється з року на рік. Зачинається воно вже у дитячих садках. Тисячі патріотів — опонентів режиму, перебувають у тюрмах, психіятричних заведеннях та на каторзі в таборах. Мученики не здаються, хоч терплять смертоносні тортури. Від них же згинув Гелій Снегірьов.

Така дійсність в Україні. А в нас демократичні вольності, добробут, широкі можливості допомоги своєму народові. Чи треба тут переконувати українське громадянство, зокрема справжніх патріотів і жертводавців на різні національні потреби, що ми можемо, ми повинні документи про страждання політв'язнів, що їх вони пишуть в обставинах жорстокого переслідування, швидко й масово поширювати у світі українською та іншими мовами між співгромадянами країн в яких ми живемо. Нам радять, щоб книгу „Набої до розстрілу" видати англійською мовою. Ці слушні побажання ми беремо до уваги. Нашим спільним обов'язком буде зробити все можливе, щоб ті бажання здійснилися. Тому, передаючи цим шляхом подяку всім дотеперішнім жертводавцям, ще раз просимо тих добрих людей, яким ми вислали прохання, і всіх Вас, Шановні Читачі, надішліть своєчасно передплату і, по Вашій змозі, пожертву, щоб творчість Гелія Снегірьова довести до відома світу. Автор заплатив за неї своїм життям.

Чеки на передплату й пожертви виписувати на: Snehirov's Book Fund і висилати на адресу:

в Канаді —
So-Use (Toronto) Credit Union
Acc. No. 7310
406 Bathurst Street,
Toronto, Ont. M5T 2S6

в США —
Ukrainian Credit Union
831 Joseph Avenue,
Rochester, N.Y., 14621

За Громадський Комітет в Канаді:

(—) Микола Валєр
(—) Тоня Горохович
(—) Іван Дубилко

Олена Пчілка

СПОГАДИ ПРО МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА

(Продовження)

ОТОЧЕННЯ І ХАТНЯ НАУКА

Одружившись та опорядивши куплену садибу, батько наш рішуче осівся в Гадячому (вийшло потім, що вже тут судилося йому жити до кінця його віку-...). Старий куплений домочок батько перебудував, розточив, і вийшов тоді зовсім порядний, досить просторий будинок*; був при будинку й садочок, таки на тім самім місці, що й тепер є; між грушами та шовковицями дід наш Іван Прокопович Цяцька, маючи в себе в Цяцьчиному хуторі дуже велику пасіку, поставив десяток вуликів і казав глядіти їх. „Буде, — мовляв, — колись утіха для дітей!" В тім дід не помилився: дуже охоче ласували ми тим медом, що добувано пізніше з таких чудових щільників нашої пасіки! Правда, сусідство з тими пчолами (або, як ми вимовляли, бджолами) було занадто близьке від житла, біля самого дому, і ми частенько добували іншого „меду", особливо хлопці, як лазили по шовковицях серед вуликів... Дрібний спогад щасливих літ! Прошу вибачення за нього, але ж мов зараз побачила перед собою ті круглі, невеличкі вулики, накриті жовтими череп'яними покришками. (Коли б хто хотів знати, то й своє письменницьке прізвище позичила я від тих добре мені знайомих пчілок).

Але звідкіля взялися кошти для влаштування нашої гадяцької оселі?

Джерело тих коштів зовсім незвичайне.

Був у будиських Драгоманів позов з Розумовськими. Річ у тім, що під той час, коли гетьманська резиденція була в Гадячому (був же тут і замок гетьманський), то деякі лани, ліси й хутори призначено було „на булаву", на вжиток замкового, взагалі гетьманського уряду; коли ж сього уряду в Гадячому не стало, то надані йому маєтності розподілено в різний спосіб; дещо відійшло до міста Гадячого (площа самого замку й землі під городом, геть по

* Від тієї пори й гору з нашою оселею названо Драманівською, так її зазначено й на городському плані. (Прим. Олени Пчілки).

Полтавському шляху, в напрямку до села Будищ); дещо залічено до скарбу вже московського (в казну); до „государственных имуществ" (державних маєтностей); а дещо опинилося в руках опрічних, просто в того, хто мав силу щось захопити; власне таким способом деякі землі драгоманівські перейшли до Розумовських, саме ті, що колись належали Колодяжинським. Справа, майже безнадійна, точилася довго... наостанку розв'язано її на користь Драгоманових: Розумовські повинні були сплатити їм за землю певну суму. Драгоманови, починаючи позов, помінилися, якщо вони колись виграють справу, дати кошти на збудування церкви. Обітницю ту виконано вірно: на одержані гроші Драгоманови й збудували церкву в селі Будищах. Та церква й тепер стоїть над цим селом, на високій горі над річкою Пслом, додаючи мальовничому краєвидові ще більшої краси.

Остачу грошей сім'я Драгоманових поділила між собою і повернула на влаштування своїх домівок: брат Олексій збудував собі нове дворище в Будищах, таки при давньому батьківському маєткові, а брат Петро купив і влаштував собі оселю в Гадячому.

До сеї нової оселі нашого батька ніби прилучився хутір Підварок (званий теж Вербняги) під самим Гадячем. Це був мамин посаг, що прийшов їй від її материнського роду, поміщиків Сташинських. У Підварку у мами панського дворища не було; на горі було поле, а під горою — ліс, левада, садок та луки понад Грунню; при хуторі — скілька простих селянських хат (один такий дворик біля самого садка).

Отже, в гадяцькій новій оселі наша сім'я жила, а в Підварку тато й мама (за помоччю нашого діда Івана Прокоповича Цяцьки, досвідченого хазяїна) завели хазяйство: поставили деяку господарську будівлю, завели чимало скота і сяк-так господарили; Підварок же був близенько, верстов зо дві.**

Одначе треба сказати, що господарством клопоталася більше мама, батько ж не дуже-то дбав за нього, бо й відбився давно від землі, та й ні хисту, ні охоти не мав до господарства.

Спочатку кликано його до громадської праці: дворянство вважало на те, що батько наш був чоловік „образований", роду на Гадяччині відомого, отже, й вибрано його земським суддею. Але він не справдив надій свого дворянського стану. Річ у тім, що між дворянством були менші й великі пани. Отже й зосталися незадоволені найбільші, особливо найможніший магнат у Гадяцькім повіті пан Война, що, власне, й заправляв тими дворянськими виборами. За яким часом спостережено, що Петро Якимович Драгоманов держить руку дрібноти, часто зовсім не дворянської, буває навіть „стороннім" у своїй судовій діяльності тій дрібноті; дає теж юридичну пораду таким людям і в таких справах, що зовсім його не торкаються, а, в кожнім разі, вимагали б від судді обережності. Особливо великого розголосу наробила одна кріпацька справа: у поміщика Бегича засікли на смерть дівчину-кріпачку за те, що вона нібито вкрала в горницях якусь дорогу золоту оздобу. Все хотіли, щоб дівчина до крадіжи призналась, а вона не призналась, бо й справді не була в злочинстві винна (оздоба потім і знайшлась). Бито дівчину різками, доки побачили, що вона вже нежива... Тоді прив'язано дівчину мотузком до дерева, неначе б вона сама завісилась. Дівчину поховали як самовбійницю. Але брат її, що саме вернувся з якоїсь мандрівки чи заробітків, довідався на селі, як дійсно було діло, і почав позов на пана. Дівчину відкопували, і пана покликали до суду. Що саме було далі, чи він сипнув грошима, де треба було, чи справді не знайдено доводів злочинності, тільки справу було припинено. Але й такий кінець тієї справи не заспокоїв людей, причетних до неї, та й тих людей, що хоч тільки співчували обвинуваченому. „Сильні миру свого" були розгнівані й на батька нашого за те, що то ж власне він давав юридичну пораду братові нещасної дівчини. Гукали: „Як? Учинити такий дешпет?! Кому? Людині свого стану?"

Батько утратив ласку в дворянства, його більше не вибирали нікуди. Взагалі він більше ніколи ніде не служив. Юридичних справ, одначе, не кинув; пособляв усе тій же таки дрібноті: багато таких людей, що доправлялися свого права проти заповернення їх у кріпацтво з давнішого їх стану козацького або справувалися за свою землю, захоплену в них, і т.д.

Прибутку з такої юридичної праці було батькові небагато. Оскільки знаю, платилося більше натурою: то приносилось гостинця, якого добрячого балика з Дону, то привозилось

** Потім Підварок забудувався більше і тепер становить ніби передмістя Гадячого, ідучи попід узгір'ям далі, за тією частиною міста, що зветься Гончарівкою. З узгір'ям над хутором Підварком видно той самий краєвид, що й з Драгоманівської гори, тільки з іншого позору. (Прим. Олени Пчілки).

кавунів або динь зі свого баштану, солодких, як мед, або, в кращому разі, — „замічательних" кримських смушків на хутро...

Дарма! Жилось якось і на свої достатки, хоч не розкішно, але й не бідно.

Справи були не все такі трагічні чи драматичні, як спогадані вище. Були навіть і зовсім забавні. Мені згадується тут дві такі постаті з гурту батькових клієнтів; брат Михайло, було, згадує їх у пізнішому часі з веселим сміхом.

Заможний міщанин міста Гадячого Шишко (власне, з передмістя Заяр'я) приходить і просить написати скаргу на його сусіду Вовка про те, що Вовк наврочив, а потім ще й заворожив найкращого коня в Шишка — „люди бачили, як і ворожив", — і той кінь другого дня здох. Шишко доводив, що Вовк тим паче міг зробити таку річ, бо він чоловік дуже „вредний", та навіть зовсім і не чоловік, а вовкулака, „або всі знають, що він сім літ ходив вовком, а тільки бреше, що він у той час був на Дону". „Не забудьте й сього написати в скарзі, — додає позивач, — тоді побачать у суді, що то за зілля!" — „Не буду я такої пустої скарги писать, — відмовляється батько, — та й вам не раджу такі нісенітниці говорити!" — „Оце тобі й юриста! — кінчає розмову позивач. — Прощавайте! Шкода, що тільки час дармо згаяв". Та й пішов з хати.

Клієнтка, на прізвище Канівцівна, вже немолода й убога „дворянська дочка", до нашого батька приходить і просить добути їй нові документи на дворянство, бо вона всі свої бумаги десь загубила і не може довести свого дворянства, а через те її ніхто не поважає.

Батько, їздивши до Полтави, доправився, що вона дійсно дворянського роду, і, коли клієнтка знов прийшла до нас довідатись про свою справу, сказав, що дворянське депутатське собраніє зробить посвідчену виписку з дворянських книг і через кілька днів документи на дворянство будуть у Гадячому. Канівцівна, дуже врадувана, виходить з хати; аж тут у дворі кидається на неї наш собака. Вона дуже злякалась і кинулась набік. „Не бійтесь! — гукнув хтось із челяді. — Він благородних не рве" —„Ой лишенько! — скрикнула Канівцівна. — А моїх документів ще немає!..."

Остання оказія скидається вже зовсім на анекдот, але влучний. Скільки-то людей жадали того дворянства, щоб їх поважали навіть собаки!...

А в вовкулаків та в „уроки" й чари ще й досі вірить так багато людей!

Маючи немало праці й мороки з клієнтами всякого розбору, батько наш зате, яко людина зовсім опрічна, не знав ні осоружної канцелярщини, ні сутужної залежності урядової, ні прикрих обов'язкових знайомств. Мав свій вільний круг відносин.

Перше всього була рідня, своя й з боку дружини.

Правда, з Будищами було мало зносин: брат Олексій був зовсім іншої вдачі, думки й інших звичаїв, чоловік менш освічений, отже, не дуже-то родичався з братом Петром; зате сестра Ганна Якимівна частенько приходила до нас. Добре пам'ятаю цю нашу тиху, сумирну тіточку. Ось вона, зав'язана шовковою „міньоною" хусточкою, з вузликом над чолом, убрання щільне, темненьке, окрите на плечах другою більшою хусткою, теж темною (лише береги з „турецькими квітками"). Коли тіточка довідувалася, що в домі гості, не йшла в гостину, тільки, було, побавиться з дітьми, віддасть принесеного гостинчика (здебільшого це були крамні м'ятні коржики) і йде додому. Як нема гостей — посидить у гостинній, поговорить із старшими. Братові говорила вона „Ви", „братець", але здається, це був у неї єдиний московський вираз (хоч не з московською вимовою); взагалі ж тіточка говорила з братом мовою українською. Батько наш поводився з нею щиро, приязно.

(Продовження буде)

Ще раз пригадуємо

нашим читачам, що з днем 1-го листопада 1981 р. передплата журналу „Промінь" є 12.00 долярів на рік. Ця дуже мінімальна підвишка поможе нам бодай частинно покрити видатки, які зросли впродовж останніх двох років. Зросли ціни на друкові журнала, папір, а тепер нові поштові оплати.

Залеглі передплати можна буде сплачувати по старій ціні до кінця цього року. Опісля треба буде платити повну ціну.

Референток „Променя" при відділах просимо пам'ятати, про нову ціну — 12.00 долярів на рік. Будемо дальше числити на добровільні пожертви прес. фонду, який поміг нам вдержати журнал при житті.

Провірте свою дату передплати, яка є на наліпці Вашої адреси і постарайтесь заплатити рік наперед. Щиро дякуємо.

Редакція й адміністрація.

ВІДДІЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

Пригріває сонечко

Хоча й зветься цей місяць лютим, але вже починає пригрівати сонечко. Вже й синичка голосніше приспівує, горобці метушаться, відчуваючи прихід весни.

Пригріває сонечко, на дахах сніг підтане і капає вода. Капає, капає... Але й підмерзає потроху. Отак підмерзає, і створюються гострі, кришталеві бурульки. Вони схожі на прозорі списи. Бурульки ростуть під вечір, а вранці чи вдень сонце припече — ці списи падають на землю.

Обережно ходіть біля будинку, щоб бурулька часом не впала на голову. Та це нічого, навіть веселіше стає!

О. Копиленко

„На, тобі, небоже, що мені негоже!"

Василько мав кілька пар саночок. Мав ріжні. І прості і з копаницями, як шиї лебедів, і такі, що мають опертя і поруччя. Бо його батько є майстром і на кожну зиму робить йому нові саночки.

То мав чим Василько санкуватися, аж інших завість брала. А найбільше сумував бідний сирота Левко, бо він взагалі ніяких саночок не мав і лише дивився, як інші роскошують.

І раз Василько змилосердився та й каже:

— Левку, дам тобі саночки.

Пішов на стрих і вибрав одну пару та й дав Левкові. Зверха саночки виглядали гарно, то Левко дуже тішився. Але як побіг з ними на горб та й сів, то навіть з горба не з'їхав. Серед горба саночки трісли. Левко впав у сніг а саночки розлізлися.

— Ах, ти нездаро! — лютився Василько. — І варто тобі щось дарувати? Шкода саночок!

Левко розплакався з жалю; думав, що то справді він завинив, бо не вміє санкуватися.

— Позбирай кусники, — каже Василько — підемо до мого тата і попросиш, може ще зіб'є їх до купи.

Пішли. Левко з острахом поклав ті тріски з саночок перед Василькового батька, а сам став і поплакує. А Василько каже:

— Тату, я подарував Левкові одну пару саночок, а він нездара їх поломав. Може ще зіб'єте їх докупи?

Батько оглянув поломані саночки та й каже ніби сам до себе:

— На тобі, небоже, що мені негоже!...

— Що кажете, тату? — допитує здивований Василько.

— Кажу! Бо є приповідка така... Коли хто іншому дарує якусь пусту і непотрібну річ, то про таке говориться „На тобі, небоже, що мені негоже!" Коли ти вже хотів зробити добре діло, то треба було дати Левкові якісь гарні і сильні саночки, а ти дав йому старі, що вже п'ять літ на стриху лежали і геть їх черваки сточили. Не диво, що як тільки Левко сів, то санки розлізлися. Їх уже шкода направляти.

Василько завстидався, а в Левка вступив дух. Бо видно тепер, що не він нездара, а саночки були нідочого...

Та заки він успів щось подумати, Василько вибіг з хати і за хвилину вернувся з гарними майже новими саночками.

— Ось, тобі, Левку, —і не гнівайся на мене. Ходім тепер санкуватися. — Левко вибачливо всміхнувся, вклонившись батькові Василька, та й оба майнули на горб. Оба — мудріші одною наукою...

Галя.

ВЧИТЕЛЬ

Качур — синя голова —
Скликав діток до хліва,
Посадив усіх рядочком,
Каже дочкам і синочкам:

— Всіх я б уду вас учити,
Як на білім світі жити.
А найперше — що й казати! —
Треба грамоту вам знати.
Тож відкриєм букварця, —
Як зоветься буква ця? —
Залунало звідусіль:
— Знаєм, знаєм, це
„піль-піль"!
— Ось і зовсім не така, —
Це, щоб знали, буква „Ка"!
„Ка" в качинім букварі
Завжди перша угорі.
Знайте, діточки, віднині,
Що усі слова качині
Починаються на „Ка".
Ось наука вам яка!

В. Ладижець

Новий Рік

Питається Новий Рік
Хто балабушок напік,
Ми пекли, ви пекли —
Всі балабушки дали.

Йде Новий Рік зодвору,
Несе торбу як гору,
Балабушки розложив,
Цілий рік буде їх їв.

М.

ГРОМАДСЬКА І РОДИННА ХРОНІКА

З ПРОЩАЛЬНОГО ВЕЧОРА П-ВА ГАЛИНИ І ВАСИЛЯ МЕЛЬНИКІВ

В суботу 1-го листопада 1980 року поверх 200 осіб прибули до Собору Св. Софії в Монтреалі, щоб попрощатись з Галиною і Василем Мельниками з приводу їхнього від'їзду до Торонта.

Цей прощальний вечір почався відправою-Молебнем який відслужили о. протопресв. Епіфаній Чижів і о. настоятель Ігор Куташ при супроводі хору під диригентурою Василя Волощука. Духовні отці, в прощальнім слові відмітили великий вклад праці, яку Мельники покладали роками в парафії Св. Софії і місті Монтреалі і пабажали їм здоров'я щоб вони далі працювали для добра нашого народу в новому середовищі в Торонті. Молебень закінчився співом „На многая літа".

Відтак всі зійшли до залі, де при вході привітала Василя і Галину їхня молодша доня, Христина, традиційним українським привітом — хлібом і сіллю. Господиня цього вечора, пані Ванда Ваверчак, яка зорганізувала це свято, попросила почесних гостей до головного стола привітала їх і всіх присутніх. Протопресв. о. Епіфаній провів молитву. Сестра Галини Маруся Гладиш піднесла тост за здоров'я Галини й Василя. Гості проспівали їм многоліття.

Слідувала смачна вечеря, яку приготовила Ніна Чериба, а обслугу до столів виконували сумківці. По вечері господиня представила головний стіл, при якому сиділи: М. і С. Кульби, протопресв. Е. Чижів, Хрестина Мельник, почесні гості Василь і Галя Мельники, о. Ігор Куташ, сестра Галини Маруся Гладиш з Виндзору, сестра Оля і швагер Кривей з Тайдесвил, Флор., Арт і Люба Повп, дочка пок. Вол. і Леонії Слюзарів.

Господиня привітала Галину і Василя, пояснила ціль гостини та попросила приятеля п-ва Мельників п. Ярослава Кульбу, який переказав про життєві дороги п-ва Мельників та їх громадські заслуги.

Відтак господиня покликала представників монтреальських організацій до прощальних побажань, що їх склали такі гості: Галина Сенишин — директор української школи і троє діточок з садочка передали гостям китицю гвоздиків. Пані Петрашко від Ліги Католицьких Жінок, пані Олійник від СФУЖО, пані Хохлач від Організації Українок Канади, п. Підкаленко — голова Братства Християнського Милосердя, п. Нестор Вепрук від Т-ва Українців Самостійників. Пан Волод. Кочерга, провідник СУМК оцінюючи довголітню працю Галини з молоддю при Соборі вручив їй дарунок — картину малярки Аксюк. Пані Ґеня Підвисоцька, голова відділу Доньки України вручила від членок книжку. П. Волод. Зимовець вітав в імені церковного хору, п. М. Лах від жіночої секції К. К. Леґіону.

Після привітів слово забрала господиня вечора. Вона сказала, щоб п-во Мельники не забули за монтреальців то комітет придбав для них подарунок, який з певністю справить їм приємність — картину шлюбної пари в народнім убранні, твір відомої мисткині Людмили Темертей. По вечері молитву провів о. Ігор Куташ і вслід за тим слідував короткий концерт, в якім взяли участь:

П-во Галина і Весиль Мельники на прощальнім вечорі в Монтреалі.

Христина Мельник на чело а Люба Слюзар на піяно — "The song of tht Black Swan" by Villa Loobos та "Impromptо" by Anitunian, дует — „Світанок" — Галина і Донна Ваверчак при акомп. Марусі Дольницької відспівали „Зачарована Десна" та „Шумить і гуде". Квартет „Черемшина" — Олена Лах, Надія Цветков, Ліда Рудич і Клавдія Мельник — спів „Ой у лужку" і „Баляда про скрипку" слова Марсюка, муз. Вол. Івасюка, приграваь на гітарі Михайло Пастернак. Сумківський хор під дир. Галини Ваверчак — „Ой ти, міцяцю", „Ой під калиною" та „І у вас і у нас". Концерт закінчився гуртовим загальним співом — „Зеленеє жито, зелене".

По цім господиня попросила почесних гостей до слова. Зворушені увагою Галина і Василь сердечно дякували всім, а зокрема комітетові на чолі з Вандою і Вол. Ваверчаком за такий урочистий вечір, який залишиться для них назавжди милим спомином з Монтреалу, скромно заявили, що вони собі не заслужили на таке велике признання.

Господиня, в імені комітету, який складався з пань: Галі Лах, Галі Черибі, Стефанії Кульби, Галини Сенишин, Ванди Ваверчак, склала подяку виконавцям мистецької програми, сумківцям та всім іншим за допомогу та закінчила словами: „Галино і Василю, бажаємо вам всього найкращого в Торонті — Монтреал втрачає, Торонто здобуває".

В. Ваверчак

Найголовнішим фактором і базою національної культури є рідна мова. Її знання відкриває дітям і молоді двері до минулого їх народу, дає почуття єдности з культурою предків і допоможе в майбутньому зрозуміти їх життєву ролю та знайти відношення до інших національних середовищ. Знання рідної мови і пошана до неї, як мови своїх предків мають вирішальний вплив на духовий розвиток дитини.

(Із стверджень сесії культури)

СВЯТО ВІДЗНАЧЕННЯ ЧЛЕНОК

РЕДФІЛД - РИШАРД, САСК.

В неділю 26 липня 1981 р. громада св. Володимира у Редфілд святкувала храм. Після спільного храмового обіду, відділ Союзу Українок ім. Лесі Українки разом з сумківцями влаштували коротку програму під час якої відзначено квітами та вшановано грамотами чотирьох членок.

Грамотами за 25 років приналежности до Союзу Українок відзначені — Олеся Плюта — 27 років членства, Стела Никіфорук — 26 років членства і Олена Плюта 25 років членства. За 50 років членства отримала грамоту Настя Заболотна-Іванчук.

В програмі брали участь слідуючі: членки відділу відспівали гимн Союзу Українок „За нами, сестри" і дві пісні — „Чи знаєш ти", „Сховалось сонце за горою". Добродійка Стеценко пояснила значення — мотто, що знаходиться на грамотах а також вручувала членкам грамоти.

Отець Стеценко промовляв про ролю жінки в громаді. Сумківці відспівали дві пісні — „Ой у полі пшениченька" і „Люба моя вітчинонько".

На знимці сидять зліва: Олеся Плюта, Стефанія Никифорук, Настя Іванчук, Олена Плюта. Стоять: зліва: О. Никифорук, Ю. Катеринич, Є. Напастюк, Вє Никифорук (голова відділу), А. Дмитрук, О. Ковальська, Ю. Кучірка. Бракує на знимці: Н. Ковальська і К. Дмитрук.

При кінці програми, членки стипендійного комітету — Олена Плюта й Єлисавета Напастюк вручили грошеві стипендії трьом сумківцям-студентам українознавства: Каролі Дмитрук, Василеві Никіфорук і Велерії Никіфорук.

Дякуємо добр. і отцеві Стеценкам за їх участь у програмі, а відзначеним членкам складаємо подяку за їх довголітню працю та бажаємо їм ще багато літ в здоров'ї прожити та щоб надалі могли при Союзі Українок щиро працювати.

А. Дмитрук, голова

ДЕНЬ ПОДЯКИ І СВЯТО КНИЖКИ

ГРОМАДА СВ. ЮРІЯ І ВІДДІЛ ІМ. КНЯГИНІ ОЛЬГИ С.У.К., ГРИМЗБІ, ОНТ.

В неділю, 25-го жовтня 1981 р., після служби Божої і Молебня-Подяки Всевишньому за всі дари якими милостивий Господь обдарував нас усіх на протязі цілого року, усі парафіяни і гості зайшли до церковної авдиторії, яка була відповідно удекорована на цей день (декораціями займалися пані: Мир. Шпитковська, Стеф. Шпитковська, голова відділу М. Буряк і добр. Ревко). Декорація вказувала, що уже всх літня праця на фармах і городах скінчилася, господарі зібрали урожай і з цієї нагоди усі зійшлися разом, щоб подякувати Всевишньому і спожити смачний обід, який приготовили членки відділу під проводом голови пані М. Буряк і пані Стеф. Шаян і провести цей час у приємній теплій атмосфері.

Голова громади п. І. Гаврилець відкрив це свято і попросив о. З. Ревко виголосив змістовне слово відносно Дня Подяки та як святкували це свято в давні часи і тепер. Відтак присутні вислухали ще декілька цікавих оповідань від старших віком парафіян, як святкували свято врожаю-подяки в давні часи на рідних землях і наші піонери прибувши до Канади.

У другій частині програми відбулася культурно-освітня імпреза — Свято Книжки. Відповідно удекорований стіл книжками різних авторів нагадував глядачам за цей день і ця виставка книжок нібито запрошувала усіх не минати цього куточка, а взяти одну або дві книжки додому і перечитати їх на дозвіллі. Голова пані М. Буряк сказала вступне слово про значення книжки в житті людини для її духового і культурного розвитку, і відтак закликала до переведення програми культ.-освітню референтку М. Нечай. Пані Марія Нечай прочитала реферат під заголовком „Книжка джерело мудрості — неоцінений скарб для кожної людини". Другий реферат прочитала пані П. Бойчук, який мав у собі дуже багато цікавого. По прослуханні рефератів усі присутні мали ще милу несподіванку, наші сумківці: Іван Качура, Олександер Качура, Андрій Буряк, Роман Шпитковський, Дмитро Шпитковський, грою на бандурах і співом зробили гарне враження, велике признання їм і їхнім батькам, що так дбайливо пильнували і дали можливість своїм дітям брати лекції в науці цієї майстерної гри на бандурі — бо це є один із великих скарбів, що належить до української культури. Обід закінчився молитвою.

З цієї імпрези пересилаємо пожертву на „Промінь" в сумі 25.00 дол.

Марія Нечай,
культосвітня реф.

ПРИВІТАЛИ В НОВІМ ДОМІ

БІМЗВІЛ, ОНТ.

У вівторок, 3-го листопада 1981 р., привітали п-во Яворських Олексія і Валентину у їхнім новозбудованім гарнім домі в Бімзвіл, Онт., членки відділу ім. Княгині Ольги, Гримзбі,

Онт., і декілька членів громади Св. Юрія, Ґримзбі, Онт. По молитві, яку провела добр. Ревко, познайомившись, привітали їх як своїх нових парафіян, вручили скромний дарунок і побажали щастя, здоров'я і многих літ в новім домі.

П-во Яворські переїхали з Веланд Порт до Бімзвіл. Вечір проходив у сімейній атмосфері при цікавих спогадах з минулого за горнятком кави і перекускою. Пан Яворський, у свою чергу коротко розповів за життєвий шлях своєї родини на Україні, а пізніше в Німеччині, в Бельгії і в нашій прибраній батьківщині Канаді, де ласкавий Господь допоміг нам усім оселитись і збудувати рідні оселі. На закінчення, проспівавши „Де згода в родині" з приємним почуттям, що в єдності і згоді сила народу, усі розійшлися додому. Щасти Вам Боже, панство Яворські, і всім хто зорганізував чи допоміг привести це маленьке родинне свято до дійсності.

Панство Олексій і Валентина Яворські з цієї нагоди склали пожертву на „Промінь" в сумі $16.00.

Марія Нечай

З НАГОДИ 60-ЛІТТЯ ПОДРУЖЖЯ
ДАВФИН, МАН.

Велику і радісну несподіванку зробили нам наші діти й онуки в день 11 жовтня 1981 р. З'їхались всі разом — з Саскатуну, Вадіни і Вінніпегу до Давфину, щоб вшанувати своїх батьків (родичів) з нагоди 60-ліття нашого подружнього життя, що хоч припадало на 21 жовтня, то того дня неможливо було їм прибути, бо діти в роботі, а внуки в школі.

Зробили нам діти святочну родинну вечерю, побажали нам всього найкращого, чого самі бажаємо від Господа Бога, та багато ще літ прожити. В родинній атмосфері на сердечних розмовах скоро минав час і треба було спішитись у дорогу — одним до праці, молодшим до школи.

З цієї нашої родинної несподіванки висилаємо $30.00 на пресовий фонд журнала „Промінь", якого читаємо вже багато літ.

Хай ласкавий Господь благословить Вашу працю, а наша скромна жертва хай буде піддержкою журнала для добра громадського життя в Канаді.

Григорій і Анна Клапоущаки

Перший ряд сидять зліва направо: Філія Кругляк, Марта Гутцкал, Марія Мельничук, Ольга Чернявська, Катерина Гарасим, Леся Івасюк, Доця Корпан, Василина Леськів, Параня Сліпчук, Марія Лазарук, Ольга Камінська, Розалія Кий. Другий ряд стоять зліва направо: Анна Томнюк, Наталя Базюк, Емма Верхомин, Ольга Ганочко, Розалія Фарина, Анна Скуба, Анастазія Радомська і Марія Сулима.

55 РОКОВИНИ ВІДДІЛУ І ВІДЗНАЧЕННЯ ЧЛЕНОК
ЕДМОНТОН

В неділю, 30-го серпня 1981 р. відділ Союзу Українок Канади при Катедрі Св. Івана в Едмонтоні відсвяткував 55-ті роковини своєї активної діяльности і вшанував своїх членок за 25 і за 50 років членства і праці при відділі.

Свято розпочато рано Службою Божою, а опісля Панахидою за спокій членок, які упокоїлися. О год. 7:30 того вечора відбулася святочна програма в катедральній авдиторії. Гостей при дверях вітали добродійки — М. Лакуста, М. Хом'як, Ю. Лучак і голова Розалія Фарина.

Голова Ювілейного комітету, пані Анна Скуба, відкрила свято коротенькою, але цінною промовою. Між іншим сказала, що відділ зберігає нашу культуру і працює разом з духовенством на добро нашої церкви і народу. Всеч. о. В. Лакуста провів молитву і слідувала програма: Теплими словами вітали гостей і всіх присутніх та зложили привіти слідуючі: Надя Боднар, голова Союзу Українок; Розалія Фарина, голова відділу при Катедрі і у відсутности Степана Масла — голови Катедральної громади, секретар пан Петрів склав привіт.

Членки Ювілейного комітету представляли і промовляли про членок, які цього вечора були відзначені. За 25 літ членства і праці при відділі вшановано: Ольгу Чернявську, Надію Николин, Ольгу Камінську, Теклю Самицю, Маріянну Гнатюк, Розалію Кий, Марію Мельничук і Філію Кругляк. Кожній вшанованій членці Розалія Фарина вручала відзнаку і грамоту. Пані Марта Гутцкал була вшанована за 25 років приналежности до Союзу як переходова членка. Пані Марія Лазарук була вшанована за 50 років приналежности до Союзу. Марія Сулима досить обширно представила діяльність Марії Лазарук через минулих 50 років. Пані Надя Боднар вручила їм відповідні відзнаки і грамоти від Централі. Розалія Фарина вручила золотий "Gavel" для уступаючої голови Анни Томнюк.

Також цього вечора відзначено 5 почесних членок відділу: Доцю Корпан, Лесю Івасюк, Катерину Гарасим, Василину Леськів і Параску сліпчук. Голова Розалія Фарина представила їх заслуги і вручила їм грамоти. Їх імена вписується у книгу почесних членів товариства.

Слідував чай, який приготовили членки ювілейного комітету: Анна Скуба, Ольга Ганочко, Галя Федорків, Софія Гриник, Анна Томнюк, Анастасія Радомська і Марія Прокопів.

Пані Марія Прокопів виповнила грамоти і приготовила програмку.

Наливали чай колишні сумківці з початкових часів — Євген Плавюк, Наталка Базюк, д-р Б. Міхалишин, Моника Челядин, Леся Івасюк і Василь Маланчук.

За Ювілейний комітет:
Галя Федорків

ВІНЧАННЯ НАДІЇ Й ОЛЕКСАНДРА ШПИТКОВСЬКИХ

День 20 червня 1981 р. був радісним для родин Віктора й Тані Дем'яненко і Дмитра й Стефанії Шпитковських. В цей день відбулося вінчання їхніх дітей Наді з Олександром в українській православній церкві св. Юрія в Ст. Кетеринс. Таїнство шлюбу звершили отці — о. прот. Ф. Легенюк і о. З. Ревко.

Надя Дем'яненко, дочка Віктора і Тані Дем'яненко, народилася в Ст. Кетеринс, де й вчащала до української і недільної школи та скінчила курси українознавства, тепер ще студіює в університеті. Належала до Пласту з малих літ і була членкою танцювального гуртка „Дунай".

Олександер, син Дмитра і Стефанії Шпитковських, народився в Ґрімзбі, де відвідував українську школу і скінчив курси українознавства, прислугував у церкві св. Юрія в Ґрімзбі. З наймолодших літ належав до СУМК, був членом танцювального гуртка „Дунай" і членом бандуристів „Кобзар". Скінчив з успіхом „Могавк каледж" в Гамільтоні.

Підчас вінчання дуже гарно співав хор під дириґуванням п. О. Мельничука, Апостола прочитав Д. Шпитковський — брат молодого, а молитву „Отче Наш" відспівали пластунки — подруги Наді. З двох боків аналою стояли хресні матері молодят з іконами — Л. Головаш — хресна Наді, Б. Стасюк — хресна Олександра, а коло них стояли весільні свати — К. Шпитковський і С. Стасюк.

Після вінчання о. прот. Ф. Легенюк привітав новоодружених і пригадав, що не так давно вчив Надю в першій клясі, а тепер вона починає подружнє життя і побажав молодій парі всього найкращого. Отець З. Ревко також побажав радісного й спокійного подружнього життя молодятам.

Весільне прийняття відбулося в просторій залі місцевої Юнії. При дверях вітали молодих — дідо Шпитковський і дві бабусі М. Найдиш і М. Михалюк з хлібом і сіллю, а тоді батьки з побажаннями на довге й щасливе життя.

Господарем весілля був В. Міносора з Ошави. Він привітав всіх гостей і представив головний стіл і всю ближчу родину молодят і гостей з далека — Вінніпеґу і з Америки. Тоді господар прикликав до слова В. Дем'яненка, Д. Шпитковського, бабуню Наді — М. Найдиш і дідуся Р. Шпитковського. Також складали побажання хресні мами молодят. Прочитано кілька телеграм, які наспіли з Токіо й Австралії, і з Німеччини від бабуні Дем'яненко.

Отець прот. Ф. Легенюк в кількох словах згадав батьків молодят і їхню жертвенну працю при церкві й громаді. Молодий Олександер подякував всім, що своєю присутністю звеличали цей святочний день для них і батькам за добре виховання й старання. Опісля старший дружба М. Серватюк підніс многоліття молодим і батькам. Господар попросив о. прот. В. Легенюка поблагословити страви; коли всі підкріпились і після молитви подруги Наді — пластунки, мали маленьку програму, в якій Олесь зістав почесним пластуном і присягнув на ложку, що буде їсти все, що Надя наварить — чи не доварене чи спалене. Також танцювальний гурток „Дунай" затанцював для них закарпатську тропанку й коломийку.

Гості гарно й довго забавлялися під звуки оркестри „Коломия".

У неділю, 21 чернвня в українській православній залі в Ст. Кетеринс зібралася родина й близькі знайомі на т. зв. поправини і як водиться не забули за українську пресу, на журнал „Промінь" зложили $50.00

ПЕРЕДРІЗДВЯНА ВЕЧЕРЯ ЧЛЕНОК ВІДДІЛУ В ГАМІЛЬТОНІ

Кожного року відділ ім. Лесі Українки справляє Передріздвяну вечерю для своїх членок. Цього разу вечеря відбулася 1 грудня 1981 року у приміщенні „Гілкрест Ресторан".

Голова відділу пані Галя Олексюк відкрила вечерок, привітала присутніх і попросила о. Н. Равлюка до молитви та поблагословити страви. Після смачної вечері, пані Олексюк представила гостей, які сиділи за головним столом: о. і добр. Равлюки, п. М. Клим — голова Катедральної громади п. Попіль — від відділу ТУС, п. І. Кубрак — голова Пров. Екзекутиви ТУС Східньої Канади, п. М. Сирватюк, пані М. Пелепюк від старших громадян, Орест Сушко — голова старшого відділу СУМК, Микола Равлюк — голова молодшого СУМК і сама господиня та голова відділу ім. Лесі Українки, пані Галя Олексюк.

По вечері відбулись короткі збори, а по цім був гуртовий спів колядок під проводом пані Орисі Сушко, як початок підготовки до наших різдвяних святкувань. З цього вечора, який проходив в дружній, товариській атмосфері проведена збірка на журнал „Промінь" принесла $87.00.

Традиція гідна уваги, яку зберігаємо в товариськім житті членства.

Анна Корній,
референтка „Променя"

РІЧНІ ЗВІТИ ВІДДІЛІВ

ГАМІЛЬТОН, ОНТ. ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Річні збори відділу ім. Лесі Українки відбулися 10-го листопада, 1981 р. в авдиторії шкільного будинку при Соборі Св. Володимира. Збори відкрила голова відділу пані Галя Олексюк. Отець М. Равлюк провів спільну молитву. Після молитви розпочато програму зборів. До президії зборів була вибрана голова пані Галя Олексюк, а секретаркою Надія Пенюк. Вшановано однохвилинною мовчанкою пам'ять членок, що відійшли у вічність.

В своїм привітальнім слові настоятель Соборної Громади о. Равлюк висловив щиру подяку і признання відділові за взірцеву пророблену працю. Окремо подякував голові пані Олексюк за її відданість і християнську згоду, та підкреслив, що взагалі в кожному відтинку видно дбайливу працю нашого жіноцтва, і побажав новій управі і всім членкам успіхів в наступному році і Божого благословення.

В імені Соборної Громади склав привіт голова пан М. Клим, висловлюючи відділові щире спасибі за фінансову підтримку та постійну працю в користь собору.

Слідували звіти цілорічної діяльности членів заряди, референток і комітетів. Впродовж ділового року відбулось 6 місячних зборів, півріччі і 4 засідання заряду. Члеки відділу приготовили Святу-Йорданську Вечерю, вечерю на пущення, вечерю для місійної округи, обід за членів, які відійшли у вічність, Спільне Свячене і перекуски з різних нагод.

Величавим концертом відсвятковано академію в пошану патронки нашого відділу поетеси Лесі Українки. Влаштовано писанкове бінго, та добре підготовлено й перепроваджено, весняний базар, весняний чай, 2 випродажі вживаних речей.

Вітали в себе 42-ий З'їзд СУС Східньої Канади. Вислано дві делеґатки на Всеканадський З'їзд СУС до Едмонтону, чотири делеґатки на Окружний з'їзд Союзу Українок в Лондоні, Онт. і п'ять делеґаток і велике число членок відділу взяли участь в Провінційному з'їзді складових організацій СУС в Гамільтоні.

Розпродували льотерійні квитки Музею Союзу Українок Канади. Відвідували хворих та посилали квіти, картки чи вручали дарунки. Сестриці дбають про чистоту і красу Божого храму. Відділ приймає участь в Комітеті Українок Канади, в місцевій Жіночій Раді.

Пані Леся Поплавська навчає в Недільній школи, яку очолює добр. Равлюк. Пані Варвара Логин є директоркою Рідної школи і Курсів українознавства, а пані О. Сушко і пані Г. Українець вчителюють.

Фінансовий звіт відділу: Приходи за 1981 р. — $9,320.83, розходи за 1981 р. — $8,389.91, готівки в касі — $930.92.

Відділ пожертвував на місцевий собор $2,000.00, на „Промінь" $296.00, на СКВУ $100.00, на організаційний фонд $200.00, Українську Національну Раду $25.00, Недільну школу $150.00, Рідну школу $300.00, вівтарну дружину $252.50, СУМК $200.00, поміч до Бразилії $100.00, окремо зложено членками відділу $101.00.

Фінансовий стан каси бінґа: загальний прихід за 1981 р. — $50,177.10, загальний розхід за 1981 р. — $44,017.15, готівки в касі — $6,159.95.

Цього року з цієї каси призначено $25,000.00 на направлення сходів нашого собору, $15,000.00 передано до церковної каси, $2,000.00 на СУМК, $500.00 на Танцювальну групу.

Склад управи на 1982-ий рік. Уступивша голова — Наталя Бал, голова — Галя Олексюк, 1-ша заст. голови — Галя Липка, 2-га заст. голови — Уляна Криворучко, рекордова секретарка — Надію Пенюк, заст. секретарки — Наталя Бал, фінансова секретарка — Євгенія Гребенюк, скарбничка — Анна Корній.

Контрольна комісія — Анна Грицик, Ірена Серватяк, Анна Кіт.

Референтки: культ.-освітня — Тамара Дудка, „Променя" — Анна Корній, Старшого СУМК — Орися Сушко, Танцювальної групи — Орися Сушко, Молодшого СУМК — добр. Равлюк, Інституту Св. Володимира — Надя Стретді, архівів — Марія Пелеп'як, Наталя Бал.

Жіночої Ради — Розалія Окраїнець.

Відвідування хворих — Розалія Окраїнець, Катерина Баюс, Євгенія Гребенюк.

Програмовий комітет — Галя Липка ,Надя Стретді.

Господині — Марія Баран, Розалія Окраїнець, Ніна Павлюк, Лідія Стриховська.

Догляд кухні — Марія Баран.

Телефонічний комітет — очолює Л. Скварчук, члени: М. Глущенко, Г. Довбета, І. Струсь, Т. Швед, П. Дибко, О. Дробит, Х. Кошура, А. Радчук.

Сестриці: Євдокія Роман, Теодора Швед, Катерина Баюс, Розалія Окраїнець, Ніна Павлюк, Анна Радчук, Варвара Авраменко, Анна Корній, Оля Радчук, Анна Козак.

Почесні сестриці — О. Антонюк, М. Шічовий, Д. Загарій.

Комітет Українок Канади — Орися Сушко, Тамара Дудка, Галина Українець, Галя Кристанович, Маруся Лещук.

Поновно вибрана голова пані Галя Олексюк щиро подякувала за довір'я до неї, за вибір, та закликала членство до дружньої співпраці, а також щоб була толеранція та вирозуміння, щоб виконати нашу різноманітну працю успішно.

По зборах управа відділу подала смачну перекуску та каву.

Галя Олексюк, голова
Надія Пенюк. секретарка

ТУ ГИЛС, АЛЬБЕРТА ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Річні збори відділу відбулися 2-го грудня 1981 р. у церковній залі. 41 членок було присутніх. Предсідницею зборів була пані Павліна Мулька, а секретаркою п. Галя Маріянич. У 1981 році було 50 членок.

Діяльність товариства: у 1981 році відбулося 9 місячних зборів і річні збори. Членки помагали у кампанії Червоного Хреста і збирали пожертви на поборювання недуги рака. Мали успішний весняний чай і випродаж домашнього печива.

З церковною громадою приготовили обід на храм і обід на День Подяки також влаштували пирогову вечерю на базар. Подаємо перекуску на Місійних нарадах і по церковних зборах. Щороку маємо спільну Святу Вечерю з нашими родинами.

На різдвяні свята відвідуємо усіх

у шпиталі і „нирсінг гом" з дарунками, а на Великодні Свята несемо свяченого. Відвідуємо членок хворих у шпиталі чи вдома.

Приготовили 7 похоронних обідів і 4 поминальних та подали перекуску на 5 похоронах.

Висилаємо делеґатку на з'їзди. Вплачуємо свій бюджет до Централі і жертвуємо на різні добродійні справи. Вислали пожертву до музею і пожертвували на статутю української піонерської жінки у Едмонтоні. Передплачуємо „Український Голос" до шпиталю і „Промінь" до шпиталю і до старечого дому. Читаємо усі обіжники та іншу кореспонденцію на зборах.

На свято Лесі Українки і Тараса Шевченка читаємо дещо з їх творів. Пожертвували на нашу церкву $1,000.00.

Заряд на 1982 рік: голова — Єлисавета Рибак, заступниці голови — Галя Маріянич, Анна Їфтоді, Павліна Мулька, рек. секр. — Катерина Мандрусяк, касирка — Марія Мандрусяк, кор. секр. — Марія Андріящук. Контрольна комісія — А. Їфтоді, М. Бук, А. Мельничук і К. Паламарук. Церковний комітет — А. Лоґазар, В. Ґудзяк, Д. Храпко і А. Голик.

Референтки: Мистецтва — М. Фіярчук, Н. Никифорук, А. Свекла і М. Павлюк. Української преси — Ольга Качмар, англійської преси — Марійка Олійник. Освіти — М. Андріящук і А. Качмар. „Променя" Павліна Мулька.

Господині: М. Чернівчан, С. Дмитрук, С. Сакалюк, Д. Храпко і В. Ґудзяк.

Членки нашого відділу складають щиру подяку централі Союзу за цікаві обіжники і бажаємо редакторці журналу „Промінь" і усім відділам С.У.К. успіхів у їх праці.

К. Мандрик, секр.

ЙОРКТОН, САСК. ВІДДІЛ ІМ. ОЛЕНИ ПЧІЛКИ

Річні збори відділу ім. О. Пчілки в Йорктоні відбулися 16-го листопада 1981 р. в Українській Православній Авдиторії в присутности 98 членок і дві гості. Збори почато молитвою „Царю Небесний", яку провела добр. Марія Гнатів. Хвилиною мовчанки вшановано пам'ять покійних членок.

Предсіднищею була добр. Марія Гнатів а секретарювала п. Леся Джарман. Після відчитання протоколу з минулорічних зборів і його одобрення приступлено до звітів урядниць з цілорічної праці. Голова відділу, п. Левіна Вінтоник, висловила щиру сердечну подяку всім членкам за їхню поміч, пошану, зрозуміння і співпрацю за минулих чотири роки. Докладний писемний звіт подала секретарці і побажала кріпкого здоров'я, щастя та витривалости всім членкам на далі так в згоді працювати.

Від контрольної комісії п. Славка Скварчук, висловила щире признання касирці, п. О. Піць, за чітке й взірцеве ведення фінансових книжок, які знайдено у знаменитім порядку. В імени контрольної комісії п. Леся Джарман, з вдячністю внесла, щоб збори уділили абсолюторію уступаючому зарядові.

Наш відділ начислює 135 членок. Підчас цих зборів вділено Почнесне Членство для п. Анни Кучерявої й пє Олесі Піць. Тепер маємо сім почесних членок при відділі. Дві впокоїлися а дві нововписані до річних зборів. Реєстр виявив що присутність на зборах було около 71%. Цього року 15 членок були присутні на всіх зборах і отримали скромний даруночок. Відбуто десять місячних зборів окрім річних зборів,і п'ять засідань заряду.

Культ-освітні програми були слідуючі: Свято Державности, Членський чай, Тараса Шевченка; реферати Лесі Українки і Ольги Басарабової читано підчас зборів. Гостили одне засідання Пров. Екзекутиви.

Мали висвітлювання прозірок з подорожі до України. Інші імпрези були: Осінний базар, Йорданську Вечерю, підчас Великого посту маємо Панахиду за всіх померших членок відділу. Перед-Великодний чай з випродажем традиційного печива; спільне свячення. Приготовили прощальний вечерок для о. прот. С. і добр. Зузаків — тоді храмовий обід і привітання о. П. Гнатіва з родиною. День Подяки обід.

Від вересня 1980 до червня 1981 р. до української школи учащало 22 учнів. Відбулось 30 лекцій. Учителями були прот. С. Зузак, добр. Г. Зузак і пані Левіна Вінтоник. У вересні 1981 р. започатковано садочок української школи (діти в 4 - 6 років) учителька п. Олеся Матійчук має 10 учнів. Учителі приготовили з дітьми української і недільної школи концерт Св. Миколая, День Матері. Ученики рідної школи виступали на Свято Державности і Тараса Шевченка. В недільній школі записано було 58 дітей. В день, коли діти згаданих шкіл приступали до Святих Таїнств Сповідь й Причастя, членки відділу угостили їх сніданком. На лекції українських танців учащало 42 дітей. Членки комітету доглядають ґардеробу для танцюристів. На закінчення науки танців, діти відтанцювали „Денц Рісайтил", по якім відділ угостив їх перекускою.

СУМК, віком 13 до 18 років було 23. Вони ходили колядувати на користь церкви; їхали до Саскатуну два рази на „Воркшоп". Членки надзірної ради доглядають їхні лекції писання писанок, вироблення пасок, колачиків; мали свій стіл мистецтва і печива на двох базарах відділу. Сумківці пожертвували $500.00 на іконостас до церкви. Дванадцять сумківців їздили до Реджайни на Пров. З'їзд СУС в листопаді. Голова Йорктонського відділу СУМК (від вересня 1980 до серпня 1981 р.) Роман Скварчук, їздив на Крайовий З'їзд СУС і 50-літній Ювілей СУМК. Роман отримав від Саск. Провінційної Екзекутиви Союзу Українок, степендію, яку дається студентам, які учащають до Саскачеванського університету і мешкають в Інституті ім. П. Могили.

При вході Української Православної Авдиторії в Йорктоні міститься наш склад музейних речей. Цього року, подаровано до нього 14 експонатів. Членки мистецтва дбають про цю виставку і також приготовляють святочно прибраний стіл, на якім є традиційна Свята Вечеря в Українській кімнаті в Державному Музею.

Добродійний комітет висилає членкам картки поздоровлення чи співчуття та квіти для хворих членок. Підчас Великодніх Свят обдаровують пацієнтів в лікарні і „Нирсінг Говм" свяченим і писанками. Членки щомісяця почерзі відвідують хворих. Відділ передплачує „Промінь", „Вісник" і „Український Голос" до місцевого шпиталю. Соціяльний комітет належно подбав про видання страв на п'ять різних прийнять.

Старші сестриці, по змозі своїх сил, причинюються до чищення в церкві; служать зі свічками і тацою

підчас Богослужень; прикрашують храм квітами всередині і надворі. Дарують для відділу щедро як не працею то грішми.

Наші більші пожертви в 1981 році були: до церковної екзекутиви на сплачення Авдиторії і початок будови іконостасу — $50,000.00. Для культ.-освітнього комітету при громаді $300.00. До Йорктонського шпиталю $500.00. Делегаткам на Крайовий й Провінційний З'їзди СУС — $700.00. На організаційний фонд Союзу — $250.00. Український Музей С.УК. — $253.00. Степендії українським студентам $315.00. Для літньої оселі „Тризуб" — поживу вартости около $100.00. Стипендійний фонд — $50.00. КУК — $50.00. „Вісник" — $50.00. Ще інші суми пожертвували на світські установи.

Управа на 1982 рік — уступаюча голова Л. Вінтоник, голова — Наталя Гишка, 1-ша заст. голови — Анна Кучерява, 2-га заст. голови — Бетті Друшка, рекорд. секр. — П. Семенюк, заст. — Докія Гриньків, кореспсекр. — добр. Марія Гнатів, касирка — Орися Василишин, культ.-освіти реф. — добр. М. Гнатів і Левіна Вінтоник, „Промінь" — Олеся Піць і Анна Финюк, Надзірної ради СУМК — Юстина Палій і Вікторія Стінка, Української школи й садочку — Левіна Вінтоник, добродійної праці — Анна Олійник, соціяльного — Єлисавета Вівчар, архіву — Слава Скварчук, мистецька — Дорис Корбут й Веронія Трофанюк, бібліотекарка — Марія Прокопчук, Членства — Євгенія Ойстрик і Ґеня Ситульська, недільної школи — Єлисавета Білан, винаймлення авдиторії — Ізабеля Ярема, пресова — Орися Клевчук, базарова — Фіялка Станіцька. Контрольна комісія — Леся Джарман, Славка Скравчук і Сузі Вонітова. Телефонічний коімтет — Анна Фенюк, Є. Вівчар, А. Головка, Є. Ойстрик, М .Прокопчук, Д. Гриньків, Д. Воронюк.

В імени заряду і всіх членок відділу, засилаю найкращих побажань кріпкого здоров'я і добрих успіхів редакторці — пані Наталі Когуській та всім працівникам редакційної колегії.

За заряд,
Параскевія Семенюк, рекорд. секр.

БЛ. П. МИХАЇЛ ФЕДАК
Йорктон, Саск.

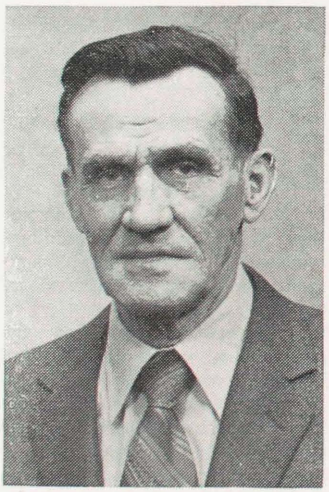

В п'ятницю 14-го серпня, 1981 р., в Юніон шпиталі в Йорктоні, відійшов у вічність, найдорожчий муж, рідний батько, любий дідусь, рідний брат та щирий і відданий член нашої Української Православної Церкви — Михаїл Федак. Прожив він 83 роки свого трудолюбивого життя.

Народився 1-го вересня 1897 року в селі Кадобівці, на Буковині, Західна Україна, в родині Василя й Анастасії (Тарновецька) Федак. В рідній селі Михайло скінчив 7 років народньої школи. А в 1912 році, 14 літнім хлопцем приїхав він із своїми батьками до Канади. Родина Федаків оселалася в околиці Шіго, Саск.

17 листопада 1923 р. Михайло одружився з Василиною Воронюк і околиці Паркерв'ю, Саск. Бог поблагословив їх 5 дітьми. В 1973 році, Михайло з дружиною переїхали на постійне переживання до міста Йорктону, Саск.

Михайло і Василина були активними членами Української Православної Церкви в Шіго, в Паркерв'ю, а також і в Йорктоні. Михайло був головою церковного заряду в Паркерв'ю, Саск., а також довгі роки був він, старшим братом в церкві в Йорктоні. Був він також канцлером в Фовм Лейк мунісипалі, а також 40 років секретарем і скарбником в Гвайт Крік Скул Дистрикт, Саск.

Михайло був свідомою та інтелігентною людиною. Багато прочитав він книжок, читав і передплачував українську і англійську пресу. Був він людиною лагідної і доброї вдачі, тому всі любили й шанували його.

Тяжка недуга перервала нитку життя Михайла. Залишив він горем прибитих своїх найдорожчих: дружину Василину в Йорктоні, одного сина Ілая і невістку Марію в Торонті. 4 дочки: Олю Гейстинґ і її чоловіка Лойда в Нориставн, Пенсильвенія, США. Орисю Березний і її чоловіка Геррі в Ріджайні. Аделю Доглас і її чоловіка Василя в Порт Гарді, Б. К. Катрусю Емминс і її чоловіка Блейк, в Нешвил, Тенесі, США. 10 внуків і два правнуки. А також два брати: Його Преосвященство Єпископа Василія в Вінніпеґу, Олексу і його дружину Анастасію в Паркерв'ю, Саск. Дві сестри: Дору Кусий і її чоловіка Миколая в Саскатуні. Ірину Мельничук і її чоловіка Івана в Принц Джордж, Б. К. В родині покійного вже спочивають в Бозі: його батьки а також два брати — Дмитро і Петро.

Похоронні відправи почалися 17 серпня, Великою Панахидою в церкві Преображення Господнього в Йорктоні. У вівторок 18 серпня о год. 9:30 вранці була відслужена Заупокійна Служба Божа і чин Похорону. Похоронні Богослуження відслужили отці: місцевий настоятель о. П. Гнатів, о. прот. С. Зузак з Вакав і о. Орест Гудима з Етелберт, Ман.

Співав церковний хор, під управою пана Василя Ґреґорі. Після прочитання Євангелії, проповідував о. прот. С. Зузак, бувший настоятель Йорктонської парафії, а після Служби Божої і похоронних відправ, прощаючі, зворушливі слова сказав настоятель, о. П. Гнатів.

На похоронніх відправах присутній був Преосвященний Владика Василій. Церква була переповнена вірними, які прийшли віддати останню прислугу покійному, помолитися за спокій його душі. Тіло бл. пам. Михайла Федака похоронено на міському цвинтарі в Йорктоні. Після похорону в Українській Прав. Авдиторії, відбувся поминальний обід, приготований жіноцтвом Союзу Українок Канади ім. О. Пчілки.

На обіді промовляли Преосвященний Владика Василій і о. прот. С. Зузак. Владика Василій у своїй глибоко повчаючій промові, говорив

про це як кожний християнин повинен у туземному житті приготовлятися до життя вічного. Прот. С. Зузака, говорив про покійного Михайла, якого він знав довгі роки, як щирого відданого члена нашої Церкви і глибоковіруючого християнина. На кінець п. Ілай Федак, син покійного, від родини, щиро подякував Його Преосв. Владиці Василію за присутність на похоронні, отцям за похоронні відправи, хорові йорктонської громади за спів на Похоронній Службі Божій, дякам, тілоносцям, похоронному заведенню, жіноцтву за приготовлення поминального обіду й всім присутнім за молитви як на Панахиді так і на Службі Божій, і всім хто в будь-який спосіб допоміг родині в цих тяжких хвилинах горя.

Дружина бл. пам. Михайла, пані Василина, в пам'ять свого покійного мужа, склала щиру пожертву на українську пресу: „Вісник" — $50.00, „Український Голос" — $50.00, „Промінь" — $25.00.

Нехай Всемогучий Господь прийме душу Михайла в Свої Небесні Оселі і дасть йому відпочинок між святими і праведними, а Канадська земля хай буде йому легкою.

Вічна йому пам'ять!

Добр. Марія Гнатів

КИТИЦЯ КВІТІВ НА СВІЖУ МОГИЛУ У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ БАТЬКА В УКРАЇНІ

Дня 9 жовтня 1981 р. в м. Полтаві, після довгої і тяжкої недуги, на 81-шім році трудолюбивого життя відійшов у вічність Михайло Григорович Титаренко.

Дочка Вікторія Калюжна в Лондоні, Онт. замовила Панахиду, яка була відправлена 19 листопада 1981 року у сороковий день по смерти батька, дідуся та прадіда. Панахиду відправив о. М. Фляк в супроводі церковного хору в церкві Пресв. Трійці в Лондоні, Онт.

Як для дочки, так і для всієї родини, тяжко було переносити вістку про смерть, бо не могла бути присутньою, щоб попрощати дорогого батька на вічний спочинок. Після Панахиди всі присутні були запрошені на поминальну вечерю. Отець Михайло у своїому слові розради висловив співчуття для дочки та всієї родини. Дочка Вікторія розказала дещо з життя батька, а також висловила свій біль душі, що не могла віддати останньої прислуги, хоч ввесь час допомагала матеріяльно і три рази відвідала батька в Україні. Батькові також пощастило побувати в Канаді та побачити всю родину — дочок з внуками та правнуками.

Висловили свої співчуття родині покійного: голова відділу Союзу Українок в Лондоні О. Тищенко, М. Жидовка і Г. Сніг. На заклик пані О. Кошарної, на нев'янучий вінок у пам'ять покійного присутні склали $30.00 на журнал „Промінь".

Всім учасникам щире спасибі. Хай Господь Милосердний прийме душу покійного Михайла у своє царство.

Олена Кошарна

СЛ. П. ОЛЕНА ЗУБЧИНСЬКА
Ляшін (Монтреал), Квебек

18-го липня 1981 р. упокоїлась в Ляшін на 88-му році життя сл. п. Олена Зубчинська, залишивши у смутку дочку Валентину Кісленко, чотирьох синів — Петра, Миколу, Христофора і Юрія, внуків Таню Аксюк, Богдана, Андрея, Юрія і Лару Зубчинських та п'ять правнуків. Похорон відбувся з української православної церкви Святого Юрія у Ляшінах в середу 22 липня з участю трьох священиків отців Ігоря Куташа, Епіфанія Чижова і Єлісея Гусара. Панахиди перед похороном два рази відправи о. Єлісей Гусар, настоятель парафії Святої Покрови в Монтреалі. Після похорону заходами жіноцтва парафії Св. Юрія відбулася в церковній залі пропам'ятна трапеза. Господарем обіду був зять одного із синів, Олег Аксюк, який розповів коротко про життєвий шлях покійної. „Сл. п. Олена Юрківна Бутинець народилася на Волині в селі Тростянець в 1893 р. Ще молоденькою вийшла заміж за Христофора Зубчинського і в них народилося п'ятеро дітей — дочка Валентина і чотири сини — всі п'ятеро були присутні на похороні. Чоловік її помер в часі воєнної хуртовини, коли діти були маленькі й їй прийшлось самій виховувати дітей. Війна заставила тисячі покидати рідне середовище. Довелось і Олені зазнати скитання в Німеччині, де прожили 3 роки. З Німеччини переселились добровільно до Бельгії, а з Бельгії після двох років в 1953-му році прибули до Канади в Ляшін. З дитинства глибоко чесна, справедлива і релігійна, Олена так й виховувала своїх дітей. Водила до церкви (в Ляшінах постала 1945 рідна православна церква), збирала всіх до хати на всі традиційні свята, і всіма однаково турбувалася не тільки родиною, але „рідними" по вірі, душі і національності. Всі її поважали і любили і з нею все було всім весело.

На її Панахиди і Похорон прибуло багато людей. В похоронному заведенні, на Похоронній Службі Божій, на пропам'ятній трапезі не тільки трьох православних парафій, але і сусідніх католицьких велике число. Господарем трапези був Олег Аксюк. Отець Єпіфаній Чижів розказав „спомини" про пережиття в Німеччині. Від громади Св. Юрія, членкою якої покійна була за свого життя, в Канаді, говорив Олександер Ромас. Від відділу СУК Лесі Українки при парафії Св. Покрови в Монтреалі говорила пані Вусата не тільки за відділ ,але також за хор і за парафію, від яких зложила „дар любови на нев'янучий вінок". В короткому слові між іншими сказали „...Це була взірцева ХРИСТИЯНКА, яка всіх любила, всіх вітала усмішкою.... Прощали покійну почерез своїх представників або листовно Жіночий хор при Товаристві Україна і чоловічий хор при УНО. Від родини дякував всім найстарший син Петро, бувший голова парафії Св. Юрія, член хору „Україна" і взірцевий син-патріот як зрештою всі чотири сини і дочка, бо покійна була взірцева мама-українка. І громада яка її вшанувала морально і духовно участю в Богослуженнях і трапезі конкретно засвідчила свою любов і пошану до покійної зложивши на „нев'янучий вінок" (на церкву і подані цілі — в тому і на українську пресу — на „Промінь", на „Вісник" та на „Український Голос") понад тисячу долярів. На пресу гроші переслані по призначенню, а на церкву передано.

Для автора цих рядків лишається тільки від родини, на їх прохання покувати отцям Гусареві, Куташеві і Чижіву, дякам і хористам-співакам, управам громад та всім приятелям за співчуття і конкрений вияв любови до непересічної мами-людини. Хай буде їй Царство Небесне.

Б. Панчук

Довкола дому

Стефанія Кульба

СМАЧНА НАЧИНЕНА КАЧКА (без костей)

4 до 5 фунтів качка, 2 ложки оливи.

Начинка:

1 фунт меленої телятини (віл)
2 горнятка кришок, потертих
1 цибуля дрібненько посічена
2 ложки масла
1 ложка свіжої петрушки і посіченої сейдж
пушку „tyme", сухої
½ горнятка вина (шері)
1 горнятко шинки, нарізаної на довгі паски ¼ цаля грубости
1 яйце

Відділити м'ясо від костей, починаючи з хребта. Потім розгорнути м'ясо покриваючи рівно цілу шкірку качки. На начинку в окремій посудині присмажити цибулю в маслі, щоб аж зм'якла. Вилляти в м'ясо, додати кришки, закришку, вино і вбите яйце; усе добре вимішати. Виложити ⅓ частину на качку, половину шинки, знову масу, відтак решту шинки і решту начинки. Зашити качку і навколо зв'язати ниткою, щоб зробити гарну форму. На підвищену в посудині качку полити гарячою оливою і пекти відкриту 400° Ф. годину і ¾. Щоб печеня краще краялась, треба дати постояти принаймні під години. Також дуже добра холодна.

ФАСОЛЯНКА

1 фунт білої фасолі
1 покришена цибуля
2 зубці часнику
2 ложки оливи або масла
сіль і перець

Фасолю залляти холодною водою і хай постоїть через ніч. Вранці дати на вогонь аж закипить, зібрати шуму і повільно варити аж поки почне лушпина тріскати. Відцідити і юшку затримати. Цибулю покришити посмажити в оливі, часник потовкти з сіллю і дати до цибулі, смажити цибулю, аж зм'якне. Додати до цибулі юшку з фасолі і хай закипить. Тепер перецідити цю юшку через ситко і чисту додати до фасолі. Фасолю пом'яти добре і вимішати.

— — —

PYROHY (VARENYKY)

4 cups flour
1 egg
1¾ cups warm water
½ teaspoon salt

Combine water, egg and salt and add to 3 cups flour. Mix well, add and knead in the fourth cup of flour until smouth and elastic. Brush with oil and set aside for 15 minutes.

Roll out as for pie crust out with a round cookie cutter. Place the round on the palm of a hand. Place a spoonful of the filling nn it, fold over to form a half-circle. Press the edges together with your fingers, making sure the edges are free from filling. Have the edges seald well to prevent the filling from running out. Place the pyrohy on a tea towel side by side without touching one another. Cover with another tea towel to prevent drying out.

Drop into boiling salted water and stir with a wooden spoon to prevent sticking to bottom. Boil 4 to 5 minutes. Strain in a colander and pour 1 cup cold water over them. Drain, place in a dish, sprinkle with oil and toss gently to coat evenly. Chopped onion brwned in oil could be used if desired. Serve hot.

FILLING FOR PYROHY

Potato Filling:

2 cups mashed potatoes
2 tablespoons cooking oil
Salt, peper to taste
½ tablespoon chopped onion

Saute onion in oil, season and add to potatoes. Mix well.

Plum Filling:

½ cup water
1 cup prunes
Sugar to taste

Bring to a bail. Let cool, remove stones and let drain on an absorbent paper. Chop fine.

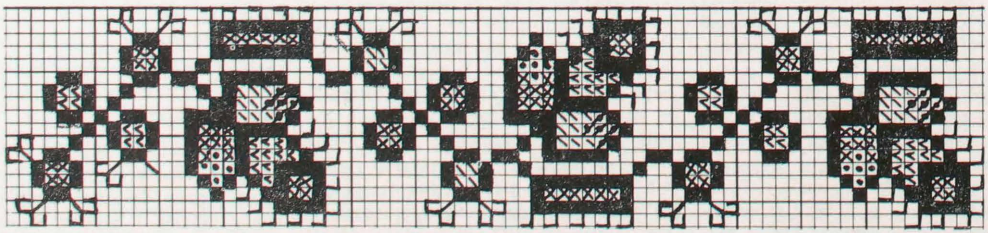

„ЛИСТОЧКИ" ІЗ БУКОВИНИ — ЗАСТАВНА

■ — чорна, × — червона, • — зелена, ⌐ — жовта, / — помаранчева, ¢ — синя.

Укр. Музей Східня Філія
рисувала Іванна Вахна

ПРИ ПРАЦІ ДЛЯ „ПРОМЕНЯ"

Вітаємо наших референток журнала при активній праці з новим 1982 роком. Бажаємо такої ж плідної діяльності як у минулому. Складаємо сердечну подяку референткам і тим відділам, які щиро клопочуться журналом, дбають про нього, а їх імена зустрінете на сторінках „Променя".

Ми знову будемо поміщувати звітування референток на наших сторінках з передплат і пресового фонду — від організацій та індивідуальні. Кожна пожертва, кожний дар на „Промінь" це запорука його існування.

Якщо по відділах вибрано нові референтки просимо зголошувати свою адресу до адміністрації.

Передплати які наспіли за посередництвом референток в місяці листопаді і грудні 1981.

Йорктон — Відділ ім. Олени Пчілки,
рефер. Орися Василишин — передплати ... $190.00
Едмонтон — Відділ при Катедрі Св. Івана,
рефер. Ліона Бриджес — передплати ... 90.00
і вдруге ... 70.00
Едмонтон — Т. Островерха, рефер. —
передплати ... 80.00
Гамільтон — Відділ ім. Лесі Українки,
рефер. Анна Корній — передплати ... 129.00
друга посилка $48.00 і 108.00
Вотерфорд — Відділ ім. Лесі Українки,
рефер. Оля Андрушко — передплати ... 48.00
Давфин — Відділ ім. Лесі Українки,
рефер. Марія Білоус — передплати ... 76.00
Стінен — Відділ ім. Кн. Ольги,
рефер. Елсі Цуркан — передплати ... 96.00
Саскатун — Відділ ім. О. Кобилянської,
рефер. Марія Гарбус — передплати ... 60.00
інші посилки ... 25.00, 46.00, 70.00
Торонто — Відділ ім. Кн. Ольги,
рефер. д-р Зоя Плітас — передплати ... 140.00
Вернон — Відділ ім. Кн. Ольги,
рефер. Н. Микитюк — передплати ... 80.00
Канора, Саск. — Відділ ім. М. Маркович,
рефер. Стела Левко — передплати ... 72.00
Сирей, Б. К. — Відділ ім. О. Кобилянської,
рефер. М. Боднарчук — передплати ... 192.00
Монтреал — Відділ ім. Доньки України,
рефер. Т. Сидоренко — ... $70.00 118.00
Мензі, Ман. — Відділ ім. Лесі Українки,
рефер. Н. Пелешок — за всіх членок відділу 108.00
Виндзор — Відділ ім. Лесі Українки,
рефер. Іванна Римар — передплати ... 160.00

ПРЕСОВИЙ ФОНД ЖУРНАЛА

за місяць листопад - грудень 1981

Фундація ім. Тараса Шевченка — Вінніпеґ ... $250.00
П-во В. Довганюки — Едмонтон —
з нагоди ювілею батьків ... 80.00
П-во Марія й Іван Григори — Нипавин, Саск. ... 100.00
Відділ ім. Лесі Українки в Гамілтоні —
з членської вечері, А. Корній, реф. ... 89.00
Гамілтон — Відділ ім. Лесі Українки —
З передріздвяного вечора ... 87.00
Провінційна Екзекутива Союзу Українок
у Манітобі ... 50.00
П-во Мирося і Богдан Дмитруки у пам'ять
мами А. Велещук — Едмонтон ... 50.00
Марія Пілат — Ґреслин, Саск. ... 50.00
П-во І. і А. Зенчишин, Реджайна
з нагоди ювілею свого подружжя ... 50.00
Відділ ім. Л. Українки — Виндзор,
Іванна Римар — референтка ... 50.00
П-во І. Петрів — Вінніпеґ —
з нагоди ювілею свого подружжя ... 50.00
Відділ ім. Марії Маркович — Канора, Саск. ... 50.00
Джені Пул — Едмонтон — з вшанування
пам'яті Василя і Марії Кривко ... 40.00
Меланія Мельничук — Вегревил, Альберта ... 38.00
з нагоди вінчання дочки Надії з Олександром
Шпитковським ... 32.00
П-во А. Клапоущаки — Давфин —
з нагоди свого ювілею подружжя ... 30.00
Вікторія Калюжна — Лондон, Онт. —
жалібна гостина в пам'ять батька ... 30.00
Євген Вавринюк — Едмонтон ... 25.00
Добр. П. Блажук — Суррей ... 25.00
Петро Чижовський — Норт Бетлфорд ... 25.00
Відділ ім. Кн. Ольги — Ґрімзбі
з нагоди Свята Книжки — М. Нечай ... 25.00
Відділ ім. Кн. Ольги — Вернон, Б. К.,
референтка Н. Микитюк ... 25.00
Відділ ім. Лесі Українки — Форт Френцис, Онт. 25.00
Анна Вишневецька — Вінніпеґ ... 25.00
Д-р Зоя Плітас — Торонто ... 24.00
Відділ ім. Лесі Українки — Брентфорд,
збірка на похороні Марії Сисмиструк ... 24.00
Антонія Присяжна — Вірдейл, Саск. ... 23.00
Марта Савченко — Давнсвю, Онт. ... 20.00
М. Драґан — Монтреал ... 20.00
Добр. Ольга Скрумеда — Брендон, Ман. ... 20.00
Софія Кушнірик — Винярд, Саск. ... 20.00
Відділ ім. Кн. Ольги — Ляшін, Кве. ... 19.00
П-во П. Яворські — Бімзвил —
з нагоди привітання в новім домі — М. Нечай 16.00
Параскевія Матвійчук — Брендон ... 15.00
Анна Полович — Канора, Саск. ... 15.00
Анна Хаба — Редвотер, Альберта ... 13.00
Лукія Голубіцька — Едмонтон ... 10.00
Марта Савчук — Принц Алберт, Саск. ... 10.00
Люба Кут — Бирнабі, Б. К. ... 10.00
С. Гунтей — Ванкувер ... 10.00
Анастасія Шемелюк-Радомська — Едмонтон ... 10.00
Марія Савіцька — Сардіс, Б. К. ... 10.00
Леона Бриджес — Едмонтон ... 10.00
Відділ ім. Кн. Ольги — Кадворт ... 10.00
О. Бойко — Едмонтон ... 10.00
Марія Лазарук — Едмонтон ... 10.00
М. Романюк — Ванкувер ... 10.00
А. Курчаба — Вінніпеґ ... 10.00
Галя Максимюк — Саскатун ... 10.00
Марія Квас — Торонто ... 10.00
Константина Чорна — Мисисаґа, Онт. ... 10.00
М. Боднарчук — Вест Гил, Онт. ... 10.00
Отець Я. Пук — Вегревил, Альберта ... 10.00
Д-р Зоя Плітас — Торонто ... 10.00
Т. Стурко — Брентфорд, Онт. ... 10.00
Відділ ім. Доньки України в Роблин, Ман.
на коляду ... 10.00

P T-12 OCT 82
HAWRYSH MRS KATE
#02-11112-101 ST
EDMONTON ALTA
T5G 2A2

ISSN 0380-2140

Анастасія Марцинюк — Парма, США 8.00
Ванда Ваверчак — Монтреал 7.50
Добр. К. Бублик — Торонто 6.00
Марія Березюк — Айтуна 6.00
Софія Гриник — Едмонтон 5.00
Марія Лазарук — Едмонтон 5.00
Т. Візнюра — Торгилд 5.00
А. Конічковська — Содбури 5.00
Д. Максимич — Ляшін, Кве. 5.00
Ірина Лукасевич — Брамала, Онт. 5.00
Іванна Римар — Виндзор 5.00
Нелсі Бельзюк — Морінвил — Альберта 5.00
А. Андрушенко — Торонто 5.00
І. Турченюк — Монтреал 5.00
Анна Звоздецька — Едмонтон 5.00
Л. Довжалко — Торонто 5.00
Галина Онуфрейчук — Вінніпеґ 5.00
А. Шевців — Едмонтон 5.00
Ольга Заставна — Кадворт 5.00
Л. Довжалко — Торонто 5.00
А. Ґулевич — Монтреал 4.00
А. Бабляк — Монтреал 4.00
С. Хомин — Монтреал 4.00

По $3.00 склали — Люд. Мулевич — Торонто, добр. П. Блажук — Сурей, Б. К., Лусі Струк — Ст. Кетерінс, С. Редкевич — Монтреал, К. Кошлей — Монтреал, о. Свириденко — Содбурі; **по $2.00:** М. Гнатюк — Виндзор, Н. Солоней — Едмонтон, Л. Стриховська — Гамільтон, І. Маліцька — Бімзвил, Мині Котик — Давфин; **по $1.00:** І. Ланґер — Торонто, Р. Гуцуляк — Ендру, Н. Калюжна — Монтреал.

ПРИДБАЛИ НОВІ ПЕРЕДПЛАТИ

Т. Дем'яненко, референтка у Ст. Кетерінс, Онт. 2
Т. Сидоренко, референтка в Монтреалі 2
Галина Лягемат, Оттава 2
Іванна Римар, референтка у Виндзорі 2
Т. Островерха, референтка в Едмонтоні 2
Марія Цьона — референтка в Блейн Лейк, Саск. 2
Анна Корній, референтка в Гамільтоні 1
Федір Котелко — Ошава, Онт. 1
Павліна Кіндрачук — Вернон, Б. К. 1
А. Даркович — Курокі, Саск. 1
Норис Федорук — Альберта Біч 1
Марія Федукевич — Едмонтон 1

УКРАЇНСЬКИЙ КОНЦЕРТ
ВИЇЖДЖАЄ НА ОКОЛИЦЮ
26-го до 31-го січня, 1982 р.

Студенти Інституту Св. Івана знову від'їжджають на околицю Північної Альберти з річним Українським Концертом. Цього року на сцені будете бачити українські танці. Хор буде співати, музичний ансамбль буде грати й будуть вистави української драми й літератури — все те що прикрашує нашу золоту, улюблену українську культуру й життя.

Інститут Св. Івана є українська православна резиденція для студентів і її ціль є зберігати українську культуру й традиції. Щиро запрошуємо вас прийти на наш концерт, який відбудеться по різних околицях в такі дні:

ВЕСТЛОК: вівторок, 26-го січня 1982, в середній школі, 7:30 год. вечером.

ЕДМОНТОН: середа, 27-го січня 1982, в Авдиторії Св. Івана, 10611 — 110 Ave., 7:30 вечером.

ВЕҐРЕВИЛ: п'ятниця, 29-го січня 1982, в Школі Петра Зварича, 7:30 вечером.

СМОКІ ЛЕЙК: субота, 30-го січня 1982, в Школі Г. А. Косташ, 7:30 вечером.

ҐЛЕНДОН: неділя, 31-го січня 1982, в середній школі, 2:00 год. пополудні.

МИРНАМ: неділя, 31-го січня 1982, в середній школі, 7:30 год. вечером.

ПОБАЧИМОСЯ НА КОНЦЕРТІ!

UKRAINIAN EMBROIDERY DESIGNS AND STITCHES

Опрацювала Анастасія Рурик

Це вже третє видання про вишивки і стіби в англійській мові. Багато ілюстрована 12 сторінок взорів вишивок 8 з них в кольорах, багато ілюстрованих взірців на вишивання декоративних подушок, обрусів, ниток. Взори вишивок полтавського вирізування, роблення мережок. Стіби показують як легко навчитись вишивати гладдю, низинкою, яворівкою та багато інших стібів.

Книжка має 130 сторін друку, широкий формат, вигідний для розміщення взорів, спеціяльна оправа, щоб книжка легко відкривалась.

Ціна $7.00.

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N of CANADA
A-25 11024-82 Ave. Edmonton, Alta.
T6G 0T2.